

Ondersteuningsplan

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Vo 2801

Samenwerkingsverband

Voortgezet Onderwijs regio Leiden

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
Hoofdstuk 1	8
Missie en visie van het samenwerkingsverband	8
Missie en visie	8
Hoofdstuk 2	9
Organisatie van het samenwerkingsverband	9
2.1 Inrichting van het samenwerkingsverband	9
2.2 Overlegstructuren	10
Hoofdstuk 3	13
Dekkend netwerk van en de route naar voorzieningen	13
3.1 Basisondersteuning	13
3.2 Extra ondersteuning	14
3.3 Aanbod en voorzieningen voor specifieke ondersteuningsvragen	16
Hoofdstuk 4	19
De samenwerking met onze partners	19
4.1 De samenwerking met leerplicht en de aanpak van thuiszitters	19
4.2 De samenwerking met jeugdhulp	19
4.3 Doorgaande leerlijnen	22
Hoofdstuk 5	23
Communicatie	23
5.1 Communicatie met ouders	23
5.2 Communicatie met scholen	23
Hoofdstuk 6	25
Kwaliteit en verantwoording	25
6.1 Visie op kwaliteit en verantwoording	25
6.2 Methodiek	25
6.3 Instrumentarium	26
6.4 Klachten en bezwaarprocedure	26
Hoofdstuk 7	27
Governance	27
Hoofdstuk 8	28
Financiën	28
Bijlage 1 Beschrijving basisondersteuning	
Bijlage 2 Meerjarenbegroting 2020-2024	

Voorwoord

De schoolbesturen in de regio Leiden werken samen om onderwijs te organiseren voor hun leerlingen.

Missie daarbij is:

‘Samen werken aan een kansrijke onderwijsontwikkeling voor elke leerling’

Voor het realiseren van deze missie hanteert het samenwerkingsverband een aantal uitgangspunten:

Er is aandacht voor alle leerlingen, we gaan uit van de talenten van de leerling, doen wat nodig is om de schoolloopbaan succesvol af te ronden, met een ondersteuningsstructuur waar interne en externe ondersteuning elkaar aanvult. Het samenwerkingsverband versterkt dit alles binnen de beschikbare middelen en in navolging van wettelijk gestelde kaders.

Het samenwerkingsverband heeft in de periode 2016-2020 een stevige basis van samenwerken gerealiseerd. Het samenwerken is zowel bestuurlijk als uitvoerend een belangrijke waarde binnen het samenwerkingsverband. Ook externe stakeholders worden hierbij betrokken en deze zorgen voor verbindingen die het realiseren van de juiste ondersteuning en onderwijs voor een leerling mogelijk maken.

In dit ondersteuningsplan staat het beleid voor de komende vier jaar beschreven, op basis van de uitgangspunten die de schoolbesturen hebben geformuleerd en de ambities die het samenwerkingsverband wil realiseren. Met het beleid en de ambities streven we naar het realiseren van een kansrijke onderwijsontwikkeling voor elke leerling.

Voor de komende vier jaar hebben we de volgende ambities:

- We streven ernaar dat er minder leerlingen op basis van hun ondersteuningsbehoefte onderwijs volgen op een lager niveau dan dat ze (cognitief) aan zouden kunnen.
- Het Loket ondersteunt de school in het eigen lerend vermogen. Hierbij is het uitgangspunt ‘wat kan de school doen in de ontwikkeling van de leerling?’.
- Er is een stevige en duurzame samenwerking tussen het reguliere vo en de speciale voorzieningen, zoals De Delta, het VSO en cluster 1 en cluster 2 onderwijs.
- De Delta als bovenschoolse voorziening sterker positioneren waarbij aandacht voor bestuurlijke verantwoordelijkheid, onderwijskwaliteit, verbreding naar havo/vwo-onderwijs en aansluiten op ontwikkelingen in het VO en VSO.
- De ondersteuningsstructuur in en rond de school bestaat uit interne en externe samenwerkingspartners. We hanteren basisafspraken over elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden en voeren gesprekken over het verloop van de samenwerking.
- We hanteren een werkwijze van Integraal Arrangeren in de school.
- De efficiëntie en de effectiviteit van de inzet van jeugdhulp verbetert door deze gebundeld en – waar mogelijk en van meerwaarde – beschikingsvrij in te zetten in de scholen.
- Het samenwerkingsverband realiseert een communicatieplan met als doel de communicatie gestructureerd vorm te geven.
- Het samenwerkingsverband realiseert een kwaliteitsmanagementsysteem. Met dit systeem richten we het meten van kwaliteit en het afleggen van verantwoording zó in, dat alle partijen er baat bij hebben.
- Het samenwerkingsverband komt tot een governancemodel dat past binnen wet- en regelgeving en binnen het bindend advies van de VO-raad.

Het plan is tot stand gekomen door veel meedenkkracht vanuit alle geledingen die betrokken zijn bij het samenwerkingsverband. Er is door alle betrokkenen tijd, energie en moeite geïnvesteerd in het voortraject. Er zijn goede gesprekken gevoerd over waar we naartoe willen, wat er gemist wordt binnen het huidige aanbod en er is draagvlak gecreëerd voor de uitvoering van dit plan.

Voorliggend plan wordt vertaald naar een implementatieplan. In het implementatieplan staat per ambitie beschreven op welke wijze, in welke volgorde en met wie we tot uitvoering van de ambitie komen.

Met dit ambitieuze ondersteuningsplan, de stevige basis van samenwerken binnen het samenwerkingsverband en de regio, heb ik vertrouwen dat we ons blijven verbeteren om een kansrijke onderwijsontwikkeling voor leerlingen te realiseren.

Frits Hoekstra
Voorzitter dagelijks bestuur samenwerkingsverband passend onderwijs VO 2801

Inleiding

Ondersteuningsplan 2020-2024

De schoolbesturen in een samenwerkingsverband stellen minimaal eenmaal per vier jaar een ondersteuningsplan op. Hierin worden afspraken gemaakt over de basisvoorzieningen, de organisatie en bekostiging hiervan en over hoe scholen en ouders worden geïnformeerd over welke voorzieningen er zijn voor leerlingen. Voorliggend plan is een kaderstellend en strategisch plan voor de komende vier jaren. Het geeft een basis voor hoe de scholen met elkaar passend onderwijs vormgeven en benoemt ambities voor de komende planperiode. Dit ondersteuningsplan vormt het uitgangspunt voor de jaarplannen van het samenwerkingsverband in de periode 2020-2024.

Op hoofdlijnen zag de procedure er als volgt uit:

Wat?	Wie?	Wanneer?
Visiemiddag – vaststellen domeinen	Bestuur SWV	December 2018
Inputsessies op domein 1 t/m 3	Alle gremia	Jan – juni 2019
Inputsessies op domein 4 t/m 6	Schoolbesturen	April – juni 2019
Bespreken concept 1 en concept 2	Alle gremia	Sept – nov 2019
Voorlopige goedkeuring	Bestuur SWV	Dec 2019
Traject OPR	SWV en OPR	Jan 2020
Traject OOGO	SWV en gemeenten	Maart 2020
Vaststelling	Bestuur SWV	Maart 2020
Toezenen inspectie		

Leeswijzer:

In voorliggend plan staat per onderdeel het voorgenomen beleid beschreven. Alles wat wettelijk is vastgelegd, is niet beschreven in dit plan. De inhoud is tot stand gekomen op basis van inputsessies, waarbij ervaringen uit de voorgaande planperiode het uitgangspunt waren. Dit is terug te zien in de opbouw van de paragrafen; er wordt beschreven welke afspraken gemaakt zijn en indien deze niet meer voldoende passend zijn, tot welke aanpassingen of welke ambities dit leidt. Op sommige punten is namelijk uit de inputsessies gebleken dat er doorontwikkeling nodig is, waarbij het niet haalbaar is om deze voltooid te hebben vóór september 2020. Deze punten zijn in het ondersteuningsplan terug te vinden als ambities

Totstandkoming en procedure van vaststelling

Het ondersteuningsplan is met inspraak van verschillende geledingen tot stand gekomen. Dat wil zeggen dat er middels inputsessies meerdere disciplines zijn geraadpleegd, waarbij is gesproken over het voorgenomen beleid en de ambities voor het samenwerkingsverband. De volgende disciplines zijn geraadpleegd: schoolbestuurders, school-directeuren, ondersteuningscoördinatoren, medewerkers van het samenwerkingsverband, afgevaardigden van de gemeenten en van het samenwerkingsverband PO regio Leiden en de ondersteuningsplanraad (OPR).

voor de komende periode. Ze zijn duidelijk herkenbaar door de paarse kadering aan het einde van elke paragraaf. Voor meer informatie over de voorgaande planperiode wordt verwezen naar de jaarverslagen op de website.

Omwillen van de leesbaarheid is steeds ‘hij’ gebruikt in de tekst. Waar ‘hij’ staat kan uiteraard ook ‘zij’ worden gelezen.

Waar wordt gesproken over de regio, wordt bedoeld op de regio van het samenwerkingsverband, tenzij anders vermeld. Waar wordt verwezen naar de website van het samenwerkingsverband, wordt het volgende adres bedoeld: www.swvleiden.nl

Missie en visie van het samenwerkingsverband

Missie en visie

Samen werken aan een kansrijke onderwijsontwikkeling voor elke leerling

De schoolbesturen voor v(s)o-onderwijs in de regio Leiden werken samen aan kansrijk onderwijs voor hun leerlingen. Dat betekent dat wij ons, als schoolbesturen, netwerkorganisatie, professionals op de scholen en externe partners, inspannen om de onderwijsontwikkeling van elke leerling te bevorderen. De mogelijkheden en talenten van de leerling staan hierbij centraal. Het is het uitgangspunt voor het inrichten van het onderwijs en voor het handelen door onze professionals.

Om deze missie te volbrengen formuleren we een aantal uitgangspunten.

We:

→ **hebben aandacht voor alle leerlingen in de regio.**

Met aandacht voor de leerling zorgen we ervoor dat we een goed beeld krijgen van wat er nodig is om hem verder te helpen in zijn ontwikkeling. Hiertoe praten we met onze leerlingen, luisteren we naar hen en maken we hen deelgenoot van of, waar mogelijk, eigenaar van hun eigen ontwikkelproces.

→ **gaan uit van de talenten en de mogelijkheden van de leerling.**

We hebben in beeld waar de leerling goed in is en waar mogelijkheden liggen om verder door te ontwikkelen. Deze kennis gebruiken we om op gebieden waar de leerling (nog) minder goed in is, tot een hoger niveau te komen.

→ **doen wat nodig is om dit optimaal te ontwikkelen en de kansen van de leerling te vergroten, zodat de schoolloopbaan succesvol kan worden afgerond.**

We zetten ons volledig in om de kansen van de leerling te vergroten met als doel te werken aan een afronding van de schoolloopbaan. Hoe deze afronding er uit ziet, is afhankelijk van de leerling. Voor sommige leerlingen is dit een diploma, voor andere leerlingen is dit een andere vorm van een startkwalificatie en voor weer andere leerlingen uitstroom naar dagbesteding of arbeid.

→ **bieden ondersteuning binnen de school waar kan of buiten de school wanneer nodig met andere oplossingen in samenwerking met jeugdhulp en zorg.**

Waar leerlingen het nodig hebben, krijgen zij hulp om het beste uit zichzelf te halen. Hiervoor hebben we een ondersteuningsstructuur. We combineren interne en externe expertise zodat we in staat zijn te bieden wat er nodig is. Als dat betekent dat een leerling even niet op school kan blijven, blijven we als onderwijs betrokken om zo snel mogelijk de terugkeer naar school weer mogelijk te maken.

→ **zetten de beschikbare middelen zo in dat alle leerlingen binnen het samenwerkingsverband er baat bij hebben en deze voldoen aan de wettelijk gestelde kaders.**

Wanneer hele specifieke maatwerktrajecten nodig zijn, richten we deze in. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de leerling op termijn toegroeit naar het volgen van onderwijs in een (kleine) groep zodat er ook geprofiteerd wordt van het socialisatie-aspect van het onderwijs. Een ander uitgangspunt is dat we met de vormgeving van dergelijke traject en binnen de wettelijke kaders blijven.

Het samenwerkingsverband wenst duurzaam uiting te geven aan de uitgangspunten. Voorwaarde hiervoor is een financieel gezonde organisatie waarbij alle leerlingen langdurig kunnen profiteren van dat wat nodig is voor hun ontwikkeling.

Organisatie van het samenwerkingsverband

2.1 Inrichting van het samenwerkingsverband

De rechtspersoon van het samenwerkingsverband passend onderwijs VO 2801 (vanaf heden ‘het samenwerkingsverband’) is een stichting. De regio van het samenwerkingsverband betreft de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Wassenaar, Voorschoten en Kaag & Braassem.

2.1.1 Deelnemende scholen en schoolbesturen

Bevoegd gezag	Scholen	Vestigingsplaats
Stichting Het Rijnlands Lyceum	Rijnlands Lyceum Oegstgeest Rijnlands Lyceum Wassenaar	Oegstgeest Wassenaar
Stichting Wellant	Wellant college	Oegstgeest
Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden	Beroepscollege Leystede Bonaventuracollege Mariënpoolstraat Bonaventuracollege Burggravenlaan Visser 't Hooftlyceum Kagerstraat Visser 't Hooftlyceum Leiderdorp	Leiden Leiden Leiden Leiden Leiderdorp
Stichting Scholengroep Leonardo Da Vinci	Da Vinci college Kagerstraat Da Vinci college Lammenschans Leonardo college Da Vinci college ISK	Leiden Leiden Leiden Leiden
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden	Athena Socrates	Leiden Leiden
Stichting Vrije scholen Zuidwest Nederland	Marecollege	Leiden
Stichting st. Adelbert College	Adelbertcollege	Wassenaar
Stichting voor Voortgezet onderwijs op interconfessionele grondslag	Vlietland college	Leiden
Stichting Fioretti Teylingen	Duinzicht/Teylingen college	Oegstgeest
Stichting Praktijkonderwijs Leiden e.o	Waterland	Leiden
Stichting Resonans	De Thermiek VSO-dagbesteding De Thermiek VSO-vmbo Het Metrum – VSO-arbeid	Leiden Leiden
Stichting Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep	Leo Kannercollege PC Hooftcollege Leo Kannerschool VSO ESB	Leiden Leiderdorp Oegstgeest Oegstgeest

Op de governance wordt verder ingegaan in hoofdstuk 7.

2.1.2 Samenwerkingsverband als organisatie

De dagelijkse leiding binnen het samenwerkingsverband ligt bij de directeur.

Het traject van advisering en toewijzing is binnen het samenwerkingsverband gescheiden.

De organisatie ziet er daarmee als volgt uit:

- Het bestuur wordt gevormd door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.
- Het Loket Passend Onderwijs (vanaf heden 'het Loket') is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuning voor de scholen van het samenwerkingsverband. Het loket wordt bemenst door medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband.
- De Delta is de bovenschoolse voorziening en valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband. De Delta biedt onderwijs aan leerlingen die tijdelijk niet op hun eigen school onderwijs kunnen volgen. De periode bij De Delta is gericht op het voortzetten van het leerproces, met als doel terugkeer naar de eigen school van herkomst. Arrangementen worden afgegeven voor de duur van één of twee jaar, met indien nodig, een verlenging voor een derde jaar.
- De adviescommissie toelaatbaarheid (ACT) brengt advies uit aan het bestuur (gemandateerd aan de directeur) van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van de onder zijn verantwoordelijkheid vallende leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs. Daarnaast monitort de ACT de toegekende en niet toegekende aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs. De ACT bestaat uit drie leden. De frequentie van vergaderen is afhankelijk van het aantal aanvragen.
- De permanente commissie leerling zorg (PCL) is de commissie die namens het bestuur van het samenwerkingsverband arrangementen toewijst. Het gaat dan om toelaatbaarheidsverklaringen praktijkonderwijs en toelating tot De Delta. De PCL bestaat uit twee leden, waaronder de directeur van het samenwerkingsverband. De frequentie van vergaderen is afhankelijk van het aantal aanvragen. Toelaatbaarheidsverklaringen voor het voortgezet speciaal onderwijs worden toegewezen door de directeur.
- De ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat uit 10 leden en is een vertegenwoordiging van docenten en ouders van leerlingen uit het samenwerkingsverband. De OPR adviseert het samenwerkingsverband in haar beleid en heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.
- De medezeggenschapsraad (MR) is volgens de wet op de medezeggenschap op scholen (WMS) ingericht en bestaat uit drie leden. Er zijn twee vertegenwoordigers vanuit De Delta en één vertegenwoordiger vanuit het Loket.

2.2 Overlegstructuren

2.2.1 Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het samenwerkingsverband wordt gevormd door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

De frequentie van vergaderen is vijf keer per schooljaar. Beide besturen worden voorgezeten door één van de leden.

2.2.2 Directeurenoverleg

Het samenwerkingsverband organiseert periodiek overleg met de directeurs van alle scholen. Er wordt een separaat overleg georganiseerd voor de vmbo-scholen en voor de havo-vwo-scholen (regulier en speciaal onderwijs). Indien van meerwaarde voor de inhoudelijke agendapunten, worden de twee vergaderingen gecombineerd. Het voorzitterschap en de agendastelling is in handen van de directeur van het samenwerkingsverband.

2.2.3 Netwerk ondersteuningscoördinatoren

Het samenwerkingsverband organiseert periodiek overleg met de ondersteuningscoördinatoren van *alle* scholen.

Het voorzitterschap en de agendastelling is in handen van de coördinator van het loket. De medewerkers van het Loket en de directeur van het samenwerkingsverband zijn aanwezig bij de vergaderingen.

2.2.4 Overleg met gemeenten

Er vindt op ambtelijk en op bestuurlijk niveau en op verschillende beleidsterreinen overleg plaats met de diverse gemeenten. Het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp is er hier één van. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan.

Dekkend netwerk van en de route naar voorzieningen

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van voorzieningen. Dit begint met een basisvoorziening, die wordt geboden door alle reguliere scholen in het samenwerkingsverband. Onderdeel van de basisvoorziening is de *basisondersteuning* en de *specifieke basisondersteuning*. Elke school heeft, naast de afgesproken basisondersteuning, een eigen aanbod dat tegemoetkomt aan ondersteuningsvragen van leerlingen die de basisondersteuning overstijgen; de specifieke basisondersteuning. Door de invulling van laatstgenoemde niet voor te schrijven, ontstaat er een gedifferentieerd aanbod van ondersteuning binnen het regulier onderwijs in de regio. Hiermee wordt bevorderd dat kinderen zo veel als mogelijk in de eigen omgeving naar een reguliere school kunnen gaan en/of kunnen kiezen voor onderwijs dat aansluit bij de eigen levensvisie of onderwijsbehoefte.

Naast wat de school zelf in kan zetten, kan externe expertise de school in gebracht worden om leerlingen en/of docenten te begeleiden.

Voor de onderwijsbehoeften gaat het om:

- Ondersteuning door de AED (begeleiders passend onderwijs)
- Expertise vanuit het Loket Passend Onderwijs (het Loket)
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en de bovenschoolse voorziening (De Delta) indien het voor een leerling beter passend is om (tijdelijk) gebruik te maken van een andere onderwijsomgeving.

Voor de jeugdhulpbehoeften gaat het om:

- Algemeen toegankelijke hulp, zoals de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), GO!voorjeugd en het Jeugd- en gezinsteam (JGT¹)
- Geïndiceerde jeugdhulp, zoals jeugd- en opvoedhulp of GGZ (zie hoofdstuk 4).

Belangrijk uitgangspunt is dat de leerling met een specifieke ondersteuningsvraag gedurende alle leerjaren ingeschreven blijft staan bij één school. We streven naar zo min mogelijk onderbrekingen, verplaatsingen en breuken binnen de schoolloopbaan. Dat kan betekenen dat de leerling extra ondersteuning ontvangt vanuit het speciaal onderwijs terwijl hij de schoolloopbaan binnen de vertrouwde omgeving van een reguliere school vervolgt. Het kan ook betekenen dat een leerling de schoolloopbaan afmaakt of volledig doorloopt binnen het speciaal onderwijs, wat daarmee voor deze leerling de vertrouwde ‘reguliere’ omgeving wordt of blijft. Deze situatie geldt sowieso voor leerlingen die onder het VMBO-niveau functioneren en onderwijs volgen bij het praktijkonderwijs of praktijkonderwijs in het VSO volgen.

Om deze reden stelt het samenwerkingsverband geen normen ten aanzien van deelname-/ verwijzingspercentages VSO.

1 Waar JGT staat kunt u ook gemeentelijke toegang lezen

3.1 Basisondersteuning

3.1.1 Zorgplicht

De start van ondersteuning voor elke leerling is wettelijk vastgelegd met de zorgplicht. De zorgplicht ligt te allen tijde bij schoolbesturen. Het invullen van de zorgplicht kent twee varianten: zorgplicht tijdens de aanmeldprocedure en zorgplicht voor de leerlingen binnen de school.

De invulling van de zorgplicht tijdens de aanmeldprocedure houdt in dat scholen aan leerlingen die schriftelijk zijn aangemeld, een passend aanbod doen. Indien, na de wettelijk vastgelegde onderzoeksperiode, blijkt dat de school van aanmelding geen aanbod kan doen dat passend is bij de leerling, zoekt de school samen met ouders een andere school die wel een passend aanbod kan bieden en waar de leerling kan worden geplaatst.

De invulling van de zorgplicht voor leerlingen binnen de school houdt in dat de school voor al haar leerlingen een passend aanbod realiseert. Dit doet zij zelf of in samenwerking met haar partners (zie ook hoofdstuk 4). Als blijkt dat dit niet voldoende is, zoekt de school samen met ouders een andere school die wel een passend aanbod kan bieden en waar de leerling kan worden geplaatst.

Voor leerlingen die (nog) geen schoolinschrijving hebben, bijvoorbeeld na een verhuizing of na verblijf in een instelling, geldt dat betrokken zorgaanbieders of leerplichtconsulenten ouders stimuleren om hun kind zo vroeg mogelijk schriftelijk aan te melden bij een school. Op die manier is er tijd om, indien nodig, een passend aanbod te organiseren of een school te vinden die wel een passend aanbod kan doen aan de leerling.

3.1.2 Basisondersteuning op alle scholen

Elke school stelt een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op. Hierin beschrijft de school hoe de basisondersteuning eruitziet. De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen en wordt voor het grootste deel groepsgewijs aangeboden. De basisondersteuning wordt bekostigd door de school uit de reguliere bekostiging die van het Rijk wordt ontvangen (lumpsum). Binnen het samenwerkingsverband gelden er afspraken over wat een school dient te bieden aan basisondersteuning en van welke kwaliteit deze ondersteuning hoort te zijn. Deze afspraken zijn vastgelegd in een aantal standaarden:

1. Elke school spant zich in voor een positief pedagogisch klimaat in de school.
2. Op school zijn verschillende functionarissen aanwezig die zich richten op de sociaal-emotionele en/of psychische behoeften, daar waar zij de onderwijsontwikkeling of het algehele welzijn van de leerling belemmeren.
3. Elke school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur waarin interne en externe expertise gecombineerd wordt. Deze structuur is gericht op het vormgeven van passende ondersteuning binnen de school en, waar mogelijk, binnen de klas.
4. Elke school geeft haar onderwijs en haar ondersteuning beleidsrijk vorm. Er zijn documenten en protocollen die omschrijven hoe wordt omgegaan met onderwijs, ondersteuning en met uitzonderlijke situaties of calamiteiten. Hierin staat ook beschreven hoe extra behoeften van de leerling zo vroeg mogelijk gesignaleerd worden en hoe vervolgens gehandeld wordt.
5. We dragen binnen het hele samenwerkingsverband zorg voor een goede overdracht van leerlingen. Dit doen we bij overgangsmomenten van het ene leerjaar naar het andere leerjaar, van primair naar voortgezet onderwijs, van de ene school naar de andere school en vanuit het voortgezet onderwijs naar speciaal onderwijs, vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

Een uitgebreide beschrijving hiervan is opgenomen in bijlage 1. De elementen waarop de Inspectie van het Onderwijs² controleert, maken onderdeel uit van de basisondersteuning, maar worden niet apart beschreven.

2. <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezichtkaders/documenten/rapporten/2019/06/06/onderzoekskader-2017-voor-het-toezicht-op-het-voortgezet-onderwijs>

Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs zijn onderdeel van de basisondersteuning van het samenwerkingsverband. Leerwegondersteunend onderwijs wordt gegeven op de drie vmbo-brede scholengemeenschappen binnen het samenwerkingsverband. Er is geen toelatingsprocedure voor leerlingen om gebruik te maken van dit type onderwijs. De praktijkschool is er voor leerlingen die naar verwachting hun vmbo diploma niet kunnen halen. Deze leerlingen worden voorbereid en begeleid naar de arbeidsmarkt of een mbo entree-opleiding. Voor toelating tot het praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig.

3.1.3 Specifieke basisondersteuning binnen de school

Elke school biedt, bovenop de basisondersteuning, andere vormen van ondersteuning voor leerlingen die dat behoeven. Deze specifieke basisondersteuning verschilt per school en komt tegemoet aan hetgeen een leerling op die school en/of de school als organisatie nodig heeft. De financiering voor deze ondersteuning komt van het samenwerkingsverband en wordt nader beschreven in hoofdstuk 8. Uitgangspunt is dat de middelen worden ingezet ter versterking van de basisondersteuning. Scholen leggen eenmaal per schooljaar verantwoording af aan het samenwerkingsverband over de inzet van deze middelen. Deze specifieke basisondersteuning wordt beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school. Op die manier is het aanbod van de school altijd inzichtelijk voor ouders, leerlingen, collega-scholen en het samenwerkingsverband.

Door de scholen vrijheid te geven in de invulling van deze ondersteuning, ontstaat er een gedifferentieerd aanbod in de regio.

We formuleren voor de komende planperiode de volgende ambitie:

- We streven ernaar dat er minder leerlingen op basis van hun ondersteuningsbehoefte onderwijs volgen op een lager niveau dan dat ze (cognitief) aan zouden kunnen.

We brengen de basisondersteuning en de kwaliteit van de basisondersteuning in lijn met de (veranderende) behoeften van leerlingen. Hierbij hebben we vooral aandacht voor leerlingen met externaliserend probleemgedrag en voor meer- en hoogbegaafde leerlingen die ondersteuning nodig hebben. We realiseren dit door een gedegen samenwerking tussen het VO en het VSO, door scholing en training van docenten en ondersteuningscoördinatoren en door het opzetten van een lerend netwerk van scholen.

3.2 Extra ondersteuning

3.2.1 Extra ondersteuning – onderwijs

Indien een leerling een ondersteuningsvraag heeft die onderwijsgerelateerd is, wordt gebruik gemaakt van de interne ondersteuningsstructuur op school. De minimale vereisten hiervoor zijn vastgelegd in het toezichtkader van de Inspectie en in de afspraken over de basisondersteuning in het samenwerkingsverband (zie bijlage 1).

Voor alle ondersteuning die leerlingen ontvangen bovenop hetgeen geboden wordt in de basisondersteuning, wordt een ontwikkelplanperspectief (OPP) opgesteld. Ouders worden hier altijd bij betrokken en hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP (zie ook het document 'richtlijnen opstellen OPP' op de website van het samenwerkingsverband).

De school kan voor de extra ondersteuning gebruik maken van een Begeleider Passend Onderwijs (BPO'er) en/of van het Loket. Voor de inzet van de BPO'er geldt dat deze werkt op basis van de afspraken die zijn vastgelegd in het OPP. De ondersteuningscoördinator voert regie op dit OPP en is verantwoordelijk voor de evaluatie van de ingezette ondersteuning.

3.2.2 Extra ondersteuning via de Begeleider Passend Onderwijs

Voor extra ondersteuning kan de school een BPO'er inzetten. BPO'ers binnen dit samenwerkingsverband zijn in dienst van de Ambulante Educatieve Dienst (AED), welke onderdeel uitmaakt van het speciaal onderwijs. Elke school beschikt over BPO-uren, bekostigd door het samenwerkingsverband, die naar eigen inzicht kunnen worden ingezet in aansluiting op de ondersteuningsstructuur van de school.

De dienstverlening van de BPO'ers is tweeledig. Enerzijds is deze gericht op het bieden van curatieve zorg gericht op het ondersteunen van individuele leerlingen. Anderzijds is deze gericht op preventie en versterken van de basisondersteuning middels kennisoverdracht, deskundigheidsbevordering en coaching van docenten. De achterliggende gedachte is dat inzet van de BPO'er minimaal als neveneffect heeft dat de docent meer expertise ontwikkelt. Dit om ertoe bij te dragen dat voor vergelijkbare ondersteuningsvragen niet opnieuw expertise hoeft te worden ingevlogen.

3.2.3 Extra ondersteuning via het Loket

Indien er vragen zijn over leerprestaties, werkhouding en/of het gedrag van de leerling, kan er een consult worden aangevraagd bij het Loket. Het Loket heeft de volgende taken:

- advisering van school, ouders en leerlingen op het gebied van leerlingenzorg;
- consultatie voor scholen, jeugdhulpverleningsinstanties en leerplichtambtenaren;
- toeleiding van leerlingen (aangemeld door scholen) naar passende onderwijszorgtrajecten of VSO;
- het monitoren van en zo nodig adviseren bij zorgwekkend verzuim en
- het organiseren van de overgang van leerlingen van primair naar voortgezet onderwijs (PO-VO traject) wanneer zij een beroep doen op praktijkonderwijs of op De Delta.

Als een school het loket consulteert, kan dit leiden tot:

1. Onderzoek en/of advies

Voor ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, gedragsproblemen, verzuim, etc. Het loket kan observaties of psychodiagnostisch onderzoek inzetten.

2. Ondersteuning binnen school (plusarrangementen)

Hieraan zijn voorwaarden verbonden, namelijk: de leerling kan door dit arrangement op school blijven, de gevraagde ondersteuning gaat de basisondersteuning en extra ondersteuning door de BPO'er te boven en er wordt een OPP of plan opgesteld. Een plusarrangement is altijd tijdelijk.

3. Bovenschoolse ondersteuning

Het betreft dan een aanmelding bij De Delta of bij het VSO.

Voor nadere informatie over consultatie van het Loket wordt verwezen naar de Notitie Plusarrangementen, te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

We formuleren voor de komende planperiode de volgende ambitie:

- Het Loket ondersteunt de school in het eigen lerend vermogen. Hierbij is het uitgangspunt 'wat kan de school doen in de ontwikkeling van de leerling?'.

Het Loket brengt per school in beeld welke soorten adviesvragen en arrangementen aangevraagd worden en zet dit naast het aanbod van de school. De adviseur ondersteunt de school in het doorontwikkelen van de basisondersteuning en zet waar nodig arrangementen op schoolniveau in, in plaats van leerlinggebonden arrangementen. Dit met als doel te voorkomen dat meerdere keren een gelijksoortig arrangement nodig is.

De adviseurs van het Loket voeren gesprekken met de scholen over de basisondersteuning en de specifieke basisondersteuning teneinde een gedetailleerd beeld te hebben van het aanbod van de school en, waar mogelijk, van de kwalitatieve effecten van de geboden ondersteuning.

3.3 Aanbod en voorzieningen voor specifieke ondersteuningsvragen

Het samenwerkingsverband heeft de visie dat alle ondersteuningsvragen, van eenvoudig tot complex, vraaggericht benaderd moeten worden. Hiermee wil zij ervoor waken dat er een aanbodgerichte voorzieningencultuur ontstaat, waarbij voor elke ondersteuningsvraag die niet precies binnen het bestaande aanbod past, een nieuwe voorziening wordt ontwikkeld. Dit gezegd hebbende is het samenwerkingsverband zich ervan bewust dat er leerlingen zijn die een speciale voorziening behoeven. Hierin wordt op meerdere manieren voorzien teneinde te komen tot een dekkend netwerk in de regio.

3.3.1 Voortgezet speciaal onderwijs

Het VSO biedt binnen het samenwerkingsverband een speciale setting met (zeer) specifieke ondersteuning aan leerlingen. Door deze ondersteuning kunnen leerlingen die beter tot hun recht komen in een andere leeromgeving, hun uitstroomprofiel realiseren. Voor sommige leerlingen geldt dat zij erbij gebaat zijn om hun hele schoolloopbaan onderwijs te volgen op een VSO-school. Voor andere leerlingen geldt dat zij na een tijdje de overstap maken naar een reguliere school of dat zij ingeschreven blijven staan op een reguliere school maar tijdelijk gebruik maken van VSO-expertise.

Door de samenwerking tussen de reguliere vo-scholen en het VSO te verstevigen, komen we tegemoet aan het uitgangspunt dat leerlingen zo veel mogelijk onderwijs volgen binnen een setting die op dat moment het beste bij hen past. Daarnaast draagt een dergelijke samenwerking bij aan het verhogen van het niveau van de basisondersteuning en aan de ontwikkeling van de reguliere scholen. Het is daarom van belang dat samenwerking plaatsvindt zowel in de vorm van leerlinggebonden arrangementen als in de vorm van expertise-uitwisseling op schoolniveau.

Het uitgangspunt is dat het VSO het onderwijs en de ondersteuning van haar leerlingen zo uitrust dat een overgang mogelijk is naar de reguliere school van herkomst of een andere reguliere school, naar vervolgonderwijs, arbeidsmarkt en dagbesteding. Voor plaatsing in het VSO is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

3.3.1.1 De route naar specifieke voorzieningen

De aanvraag voor een arrangement verloopt via het samenwerkingsverband.

In het proces wordt onderscheid gemaakt tussen de fase van advisering en die van beslissing of toewijzing.

De adviezen worden opgesteld door:

- Adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen voor de TLV's VSO;
- Adviescommissie PO-VO voor de TLV's praktijkonderwijs en de onder-instroom van De Delta en
- Het Loket passend onderwijs voor de zij-instroom van De Delta en de plusarrangementen.

Besluit en toewijzing:

De directeur van het samenwerkingsverband neemt het besluit over de TLV VSO.

De permanente commissie leerlingenzorg (PCL) is de commissie die namens het bestuur van het samenwerkingsverband vervolgens de toewijzingen doet. Het gaat dan om:

- toelaatbaarheidsverklaringen voor het praktijkonderwijs;
- Delta arrangementen;
- Plusarrangementen.

In de richtlijnen opgesteld voor de betreffende arrangementen, gepubliceerd op de website van het samenwerkingsverband, staat de benodigde informatie over dossierinhoud en het Ontwikkelingsperspectief. Tevens staat hierin vermeld voor welke duur de bekostiging afgegeven wordt en op welke wijze een verlenging kan worden aangevraagd. Ook wordt hier beschreven welke route gevolgd wordt indien een leerling, na een periode op het vso of een andersoortige speciale voorziening, het onderwijs (deels) vervolgt binnen een reguliere school. Aan dit laatste wordt de komende planperiode meer aandacht besteed. Tenslotte is op de website voor ouders inzichtelijk hoe de procedure voor extra ondersteuning of een plaatsing in een specifieke voorziening, verloopt.

3.3.1.2 Zorgplicht en zorgonderwijsarrangementen

Er zijn leerlingen die tijdelijk gebruik maken van een zorgonderwijsarrangement³. Er wordt dan onderwijs geboden op de locatie waar de leerling voor jeugdhulp verblijft. Het gaat hierbij *niet* om constructies waarbij de regels rondom open residentieel onderwijs gelden.

Het onderwijs in deze constructies wordt momenteel verzorgd door een schoolbestuur voor VSO. De leerling kan voor deze periode worden ingeschreven bij een VSO-school. In deze werkwijze geldt dat de zorgplicht ook na afloop van het jeugdhulptraject, bij de VSO-school blijft. Op die manier wordt zorgplicht automatisch plaatsingsplicht. Dit leidt in sommige gevallen tot niet-wenselijke situaties met (te) weinig stimulans om leerlingen ná een speciale voorziening naar regulier onderwijs te leiden.

In het verstevigen van de samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs wordt onderzocht hoe de inschrijving van deze leerlingen het beste kan worden geregeld om dit soort arrangementen duurzaam vorm te geven.

3.3.2 Leerlingen in een GGZ-instelling, justitiële jeugdinrichting of een andere tijdelijke lesplaats

Er is een aantal speciale voorzieningen voor leerlingen die tijdelijk overdag of residentieel in een instelling verblijven. Het gaat om leerlingen die in (dag)klinische behandeling zijn bij een GGZ-instelling, in detentie zitten of leerlingen die in een voorziening voor dagbesteding onderwijs volgen. Zij worden, gedurende de periode dat ze daar zijn, uitgeschreven bij de eigen school en ingeschreven bij de school die verbonden is aan de instelling (open residentieel onderwijs). Wanneer de behandeling of detentie beëindigd is, gaat de leerling terug naar de school van herkomst of wordt de leerling aangemeld bij een andere (reguliere) school. De school waar de leerling wordt aangemeld heeft zorgplicht.

3.3.3 Internationale schakelklas

Leerlingen die vanuit het buitenland in Nederland zijn komen wonen en de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, kunnen worden ingeschreven bij een school voor onderwijs aan 'nieuwkomers'. In de regio van het samenwerkingsverband biedt de Internationale Schakelklas van het Da Vinci College in Leiden dit onderwijs. De intentie is dat deze leerlingen uiterlijk na twee jaar doorstromen naar het geadviseerde niveau in het regulier onderwijs. Hierbij hebben we aandacht voor leerlingen die na deze twee jaar de taal nog niet voldoende machtig zijn en/of sociaal-emotionele problemen ervaren.

3.3.4 De Delta

De Delta is de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband. De Delta valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband en heeft de opdracht om onderwijs en ondersteuning te verlenen aan leerlingen op vmbo-niveau die dreigen uit te vallen in het reguliere onderwijs. Bijvoorbeeld omdat zij hulp nodig hebben bij de overstap van het PO naar het VO of omdat ze tijdelijk meer ondersteuning nodig hebben dan de eigen school op basis van het schoolondersteuningsprofiel kan bieden. De veelzijdige rol die De Delta speelt ligt op verschillende vlakken en is er steeds op gericht om leerlingen (opnieuw) kansrijk te maken in een onderwijstraject.

Het schoolplan van De Delta is te vinden op de website van De Delta.

3.3.5 Cluster 1 en cluster 2

Scholen gespecialiseerd in onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) en aan leerlingen met een communicatieve beperking (cluster 2) behoren bestuurlijk niet tot het samenwerkingsverband. Om te zorgen dat leerlingen met deze ondersteuningsvragen toch een passend aanbod ontvangen, onderhouden scholen en het samenwerkingsverband nauwe contacten met instellingen die dit aanbod bieden.

Voor cluster 1 betreft dit Visio. Voor cluster 2 betreft dit Auris. Zij verzorgen in de regio specialistische onderwijskundige begeleiding, variërend van ambulante ondersteuning in regulier of speciaal onderwijs tot plaatsing in een onderwijsvoorziening voor cluster 1 of cluster 2. Een toeleidingstraject naar deze ondersteuning kan worden aangevraagd bij het aanmeldpunt van de respectievelijke instelling.

3.3.6 Leerlingen met epilepsie

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE wordt gevormd door de ambulante diensten van de twee epilepsiescholen. Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het reguliere en in het speciaal onderwijs. Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien

3. We maken onderscheid tussen onderwijszorgarrangementen (waarbij de onderwijsvraag groter is dan de zorgvraag) en zorgonderwijsarrangementen (waarbij de zorgvraag groter is dan de onderwijsvraag).

meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling gezamenlijk vastgesteld in een OT.

3.3.7 Onderwijs aan zieke leerlingen

Wanneer een school met een zieke leerling te maken krijgt, dan blijft de school verantwoordelijk voor het onderwijs. Voor ondersteuning om onderwijs op school, thuis of in het ziekenhuis te organiseren, kan de school een beroep doen op de Educatievoorziening van het ziekenhuis waar de leerling in behandeling is of gebruik maken van consultants van het landelijk netwerk Ziezon.

3.3.8 Onderwijs aan leerlingen met andere chronische aandoeningen

Voor leerlingen met chronische aandoeningen anders dan hierboven beschreven, geldt dat scholen en schoolbesturen afspraken maken met ouders en leerlingen hoe zij omgaan met het onderwijs in combinatie met de aandoening. In sommige situaties is er echter (tijdelijk) extra ondersteuning nodig. Het samenwerkingsverband kan deze ondersteuning bieden waar het redelijkerwijs de basisvoorziening van de school te boven gaat of waar het de overdracht van kennis betreft over specifieke aandoeningen.

Om zo veel mogelijk tegemoet te komen aan alle ondersteuningsvragen van leerlingen en de scholen te laten ontwikkelen in hun aanbod, formuleren we de volgende twee ambities:

- Er is een stevige en duurzame samenwerking tussen het reguliere VO en de speciale voorzieningen, zoals De Delta, het VSO en cluster 1 en cluster 2 onderwijs.

Er wordt een beroep gedaan op de speciale voorzieningen om, met gebruik van hun expertise, de ondersteuning en de leeromgeving binnen het reguliere onderwijs te verbeteren. Indien nodig kan tijdelijk gebruik gemaakt worden van plaatsing op een speciale voorziening, waarbij afspraken worden gemaakt over eventuele terugkeer naar de school van herkomst of een andere reguliere school. Dit betreft afspraken over de route en over de extra ondersteuning die (tijdelijk) nodig is binnen de reguliere school. Met een verbeterde samenwerking komen we tegemoet aan de behoeften van:

- *Leerlingen met leerproblemen in combinatie met externaliserend gedrag. Voor deze leerlingen is ook het praktijkonderwijs geen passende plek, waardoor dagbesteding de enige optie blijft. Het gaat om een kleine groep leerlingen, waardoor het opzetten van een speciale voorziening onvoldoende levensvatbaar is.*
- *Leerlingen op HAVO/VWO-niveau met internaliserende gedragsproblematiek en/of psychiatrische problematiek die ook met extra ondersteuning of jeugdhulp tijdelijk niet in een reguliere setting kunnen functioneren, maar met de juiste hulp wel deels of op termijn op een reguliere school kunnen blijven.*
- *Leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, maar reeds het maximum van hun tijd in de ISK hebben gehad. Samen met de gemeenten (die meerjarenbeleid ontwikkelt voor deze doelgroep) en met de ISK komen we tot duurzaam beleid voor de ondersteuning aan deze leerlingen.*
- *Leerlingen die gebruik maken van een zorgonderwijsaanbod en ingroeien naar onderwijs.*
- De Delta als bovenschoolse voorziening sterker positioneren waarbij aandacht is voor bestuurlijke verantwoordelijkheid, onderwijskwaliteit, verbreding naar havo/vwo-onderwijs en aansluiten op ontwikkelingen in het VO en VSO.

De Delta sluit als voorziening aan op de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de jeugdhulp. Een doorontwikkeling en verbreding van De Delta draagt eraan bij dat aanbod binnen het samenwerkingsverband aanvullend blijft.

Hoofdstuk 4

De samenwerking met onze partners

Om te komen tot een succesvolle afronding van de onderwijsloopbaan is er soms meer nodig dan alleen onderwijs. Om leerlingen te ondersteunen die moeite hebben om onderwijs te volgen en meer nodig hebben dan wat school hen kan bieden, werken we samen met externe partners. Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel om te komen tot een adequate en eenduidige route om dergelijke ondersteuning samen met anderen te organiseren, binnen een heldere verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden.

4.1 De samenwerking met leerplicht en de aanpak van thuiszitters

Scholen hebben een belangrijke (wettelijke) taak in het signaleren van verzuim. De gemeente houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Binnen het samenwerkingsverband wordt ingezet op een goede samenwerkingsrelatie met leerplicht (Regionaal Bureau Leerplicht voor de regio Holland Rijnland en de leerplichtambtenaren van de gemeenten in andere jeugdhulpregio's) teneinde verzuim beter en sneller te kunnen aanpakken en thuiszitten te voorkomen. De afspraken die gelden in de samenwerking met leerplicht zijn vastgelegd in de 'afsprakenkaart Zuid-Holland Noord', terug te vinden op de website van de leerplichtregio.

Ten aanzien van thuiszitters is de ambitie gesteld dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zit (volgens de officiële definitie van thuiszitters). In de regio is gebleken dat het voeren van regie voor scholen sterk bemoeilijkt wordt wanneer een leerling langere tijd niet op school is. Indien er daarnaast sprake is van wachtlijsten bij het onderwijs of de jeugdhulp, wordt ook voor ouders of jeugdhulpprofessionals het voeren van regie moeilijk. Dit vergroot het risico op langdurig thuiszitten.

In de regio Holland Rijnland zijn er afspraken gemaakt met Regionaal Bureau Leerplicht over het voeren van procesregie bij thuiszitters (zie de website van RBL voor een andere uitwerking hiervan).

Ten aanzien van de rollen, taken en verantwoordelijkheden van scholen, adviseurs van het loket en leerplicht, zorgt het samenwerkingsverband in de komende planperiode voor verduidelijking over:

1. De afstemming tussen het loket en leerplicht – waar liggen de taken en verantwoordelijkheden, onder andere in het licht van procesregie bij thuiszitters.
2. De rol van het samenwerkingsverband bij leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen – hoe is de betrokkenheid van het samenwerkingsverband bij het (door)ontwikkelen van onderwijszorgarrangementen en hoe verhoudt zich dit tot de schoolbesturen?
3. Beleidsondersteuning bij scholen – de taken en verantwoordelijkheden van het loket en leerplicht waar het beleidsontwikkeling op scholen betreft voor verzuim(registratie) en thuiszitters.

4.2 De samenwerking met jeugdhulp

4.2.1 Extra ondersteuning – zorg en jeugdhulp

Er zijn leerlingen die vanwege problematiek die niet onderwijsgerelateerd is, moeite hebben om te functioneren op school. Voor zorg en/of jeugdhulp aan deze leerlingen werken de scholen samen met externe partners die een aanbod organiseren in opdracht van de gemeente. Ook hierbij geldt dat er in een vroeg stadium lichte, preventieve ondersteuning wordt ingezet om verergering van problematiek te voorkomen en dat er curatieve hulp beschikbaar is als dat nodig is. De betrokkenen binnen school, de ondersteuningscoördinator en de externe partners, vormen samen het ondersteuningsteam. Uiteraard zijn hierbij altijd de leerling en de ouders betrokken. Een plan moet te allen tijde gedragen worden door de leerling en zijn ouders. Zij geven namelijk niet alleen toestemming, maar zijn vooral degenen die het plan, samen met onderwijs en eventuele jeugdhulp, uitvoeren.

De school kan voor de preventieve inzet gebruik maken van algemeen toegankelijke voorzieningen, zoals de JGZ wanneer het gaat om zorgwekkend (ziekte)verzuim of het CJG waar het gaat om preventieve cursussen voor leerlingen of hun ouders. Ook kan de school op basis van consultatie en advies het CJG, het JGT of GO!voorjeugd verzoeken mee te denken over een passend aanbod voor een leerling. Zij kunnen ook de toegang tot jeugdhulp verschaffen.

Voor complexe vraagstukken kan er door de gemeente jeugdhulp toegekend worden aan een leerling. Indien een leerling

specifieke onderwijs- en jeugdhulpbehoeften heeft op meerdere gebieden waaronder het onderwijs, kan school samen met de ouders en de jeugdhulpverlener een onderwijszorgarrangement maken. Het gaat dan om een plan voor de leerling waarin onderwijs en één (of meerdere) jeugdhulp-of zorgpartner(s) samenwerken in uitvoering, op basis van één kind, één gezin, één plan. In de meeste gevallen is er ook een OPP en zijn er afspraken met de ouders over de aanpak in school. Doel is om met deze gecombineerde inzet, vormgegeven in een samenhangende aanpak vanuit onderwijs, jeugdhulp en zorg, en de situatie thuis, optimaal bij te dragen aan de ontwikkeling van leerlingen. Het kader voor de onderwijszorgarrangementen is vastgelegd in de notitie ‘samenwerking onderwijs-jeugdhulp Holland Rijnland’ van februari 2019, met een bijbehorende ontwikkelagenda passend onderwijs. Beiden kunnen worden opgevraagd bij het samenwerkingsverband.

4.2.2 Afwijking onderwijstijd (‘variawet’)

Indien een leerling, om lichamelijke of psychische redenen, tijdelijk niet voor 100% van de tijd onderwijs kan volgen, mag er afgeweken worden van de voorgeschreven onderwijstijd. Het opstellen van het OPP dat de grondslag is voor het verkrijgen van instemming van de inspectie, is de verantwoordelijkheid van de school.

In de praktijk blijkt dat het voor scholen lastig is om te bepalen in hoeverre een leerling (een deel van) het onderwijsprogramma kan volgen. Indien de leerling door ziekte niet naar school kan, wordt deze beoordeling uitgevoerd door de GGD. De gemeenten in de regio Hollands Midden zijn opdrachtgever voor deze taak. Indien de leerling door psychische of psychiatrische redenen niet naar school kan, wordt deze beoordeling niet uitgevoerd door de GGD. Deze taak is nergens belegd, wat ertoe leidt dat er wordt gewacht tot de start van de behandeling. De behandelaar doet dan een uitspraak over de belastbaarheid van de leerling.

Als gevolg van de wachttijden bij de GGZ is dan in sommige situaties al een periode van maanden geen onderwijs gevolgd. In de komende planperiode spant het samenwerkingsverband zich in om, samen met de gemeenten, naar een oplossing te zoeken.

4.2.3 Integraal arrangeren

Van belang is dat op de route toereikende en kwalitatief goede onderwijs- en jeugdhulpexpertise beschikbaar is, zodat op een adequate wijze de ondersteuningsbehoefte van een leerling in kaart kan worden gebracht en in samenspraak met de leerling en de ouders een integraal plan (hoe klein of groot ook) kan worden voorbereid. Het gezamenlijk bedenken, maken en evalueren van zo’n plan noemen we integraal arrangeren.

Om te komen tot een gezamenlijk plan, wordt altijd gestart met een ondersteuningsteam (OT). De ondersteuningscoördinator organiseert waar nodig een OT en volgt en bewaakt, in samenspraak met de leerling en de ouders, de ondersteunings- en verwijzingstrajecten en grijpt in waar deze dreigen te stagneren. De ondersteuningscoördinator voert regie over het OPP en de gemaakte afspraken. Het is expliciet *niet* de bedoeling dat de ondersteuningscoördinator alle acties die in het plan zijn afgesproken, zelf uitvoert. De regierol is coördinerend en opvolgend van aard.

Om te komen tot een integraal plan voor de leerling kan de volgende expertise worden ingezet:

- adviseur van het Loket;
- leerplichtconsulent;
- medewerker JGZ (jeugdverpleegkundige of jeugdarts);
- BPO’er;
- toegangsfunctionaris woonplaats van de leerling (CJG, GO!voorjeugd of JGT) en
- betrokken zorgaanbieder indien er al jeugdhulp opgestart is.

Indien in een OT gezamenlijk gekomen is tot één plan voor de leerling, kan een speciale onderwijs- of zorgvoorziening onderdeel uitmaken van dit plan. In de praktijk blijkt soms dat in het onderwijs in onze regio (voornamelijk bij het VSO) de beschikbare capaciteit tekort schiet en dat er in de jeugdhulp (voornamelijk GGZ) sprake is van wachtlijsten. Dat kan stagnering in de uitvoering van het plan betekenen.

In de komende planperiode wordt aandacht besteed aan de zorgplicht (onderwijs) en de voorzieningenplicht (jeugdhulp) zodra een plan niet tijdig tot uitvoer kan worden gebracht.

Voor de route van signalering tot de inzet van adequate ondersteuning stellen we de volgende ambitie:

- De ondersteuningsstructuur in en rond de school bestaat uit interne en externe samenwerkingspartners. We hanteren basisafspraken over elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden en voeren gesprekken over het verloop van de samenwerking.

Er is een aantal specifieke situaties waarover we in gesprek gaan met externe samenwerkingspartners, met als doel om stagnatie voor de leerling te voorkomen:

- een heldere rol- en taakverdeling tussen leerplicht, het samenwerkingsverband (inclusief het Loket) scholen en schoolbesturen waar het verzuim, risicoleerlingen en **thuiszitters** betreft.
- de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht voor leerlingen die uitstromen na verblijf in een instelling en de overstap maken naar (regulier) onderwijs.
- de verantwoordelijkheden van scholen wanneer er wachttijden zijn in het onderwijs (zorgplicht) en de verantwoordelijkheden van gemeenten wanneer er wachttijden zijn bij de zorg (voorzieningenplicht).
- de mogelijkheden van scholen en adviseurs van het Loket voor kwetsbare leerlingen die de overgang maken van primair naar voortgezet onderwijs.

We formuleren voor de komende planperiode de volgende ambities waar het gaat om de inzet van zorg en jeugdhulp:

- We hanteren een werkwijze van Integraal Arrangeren in de school.

Om de samenwerking te bevorderen worden ontmoetingen tussen ondersteuningscoördinatoren, JGZ-medewerkers en lokale toegangsfunctionarissen georganiseerd. Waar mogelijk positioneren we de lokale toegang in de school. De gemeente is primair verantwoordelijk voor het verstevigen van samenwerking in de keten; het samenwerkingsverband heeft hierin een steunende en faciliterende rol waar het het onderwijs betreft.

- De efficiëntie en de effectiviteit van de inzet van jeugdhulp verbetert door deze gebundeld en – waar mogelijk en van meerwaarde – beschikkingsvrij in te zetten in de scholen.

We zorgen ervoor dat lichte ondersteuning snel en laagdrempelig beschikbaar is binnen de school en verminderen hiermee tevens de regeldruk en de bureaucratie bij de professionals.

4.3 Doorgaande leerlijnen

4.3.1 PO-VO-trajecten

Voor leerlingen is de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs een belangrijke en tevens spannende stap in hun schoolloopbaan. Om ervoor te zorgen dat de leerling optimaal van de ene vorm van onderwijs naar de andere kan doorstromen, is afstemming tussen beide sectoren van belang. Het samenwerkingsverband neemt hierin een leidende rol. Zij doet dit actief voor leerlingen die in aanmerking komen voor De Delta, VSO of praktijkonderwijs.

Uit de evaluatie van de werkgroep PO-VO is gekomen dat er een doorontwikkeling gewenst is ten aanzien van de doorgaande leerlijn PO-VO voor andere doelgroepen dan die hierboven beschreven staan. Het gaat dan om:

- leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, die niet toelaatbaar zijn tot het VSO, maar in het reguliere voortgezet onderwijs wel extra ondersteuning nodig hebben. Het betreft hier leerlingen van alle niveaus, die geen beroep doen op praktijkonderwijs, De Delta of VSO.
- ISK-leerlingen afkomstig van de schakelklassen in het primair onderwijs. Leerlingen in het regulier basisonderwijs die korter dan vier jaar Nederlands onderwijs hebben gevolgd.
- leerlingen die in het primair onderwijs een maatwerktraject/onderwijs-zorgarrangement volgen.

Daarnaast wordt aan leerkrachten uit groep 8 van de basisscholen eenmaal per schooljaar de gelegenheid geboden om een werkbezoek af te leggen aan scholen binnen dit samenwerkingsverband. Het doel hiervan is om, in het kader van nog te geven schooladviezen, een juist beeld te krijgen van de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen.

4.3.2 Overgang vmbo-mbo

Voor leerlingen die dreigen uit te vallen in het vmbo of voor leerlingen die moeite hebben met de stap van vmbo naar mbo, zijn er meerdere projecten waarbij mbo-instellingen, zorgaanbieders, leerplicht en gemeenten samenwerken om de jeugdigen te begeleiden. Deze projecten hebben allemaal nog geen duurzaam karakter. In de komende planperiode richt het samenwerkingsverband zich op een inventarisatie van het aanbod, verduurzaming van de projecten die tot goede resultaten leiden en het vormgeven van de rol die het samenwerkingsverband hierin neemt.

4.3.3 Aansluiting praktijkonderwijs en VSO op de arbeidsmarkt

Wat arbeidsmarkt en dagbesteding betreft werken gemeenten en onderwijs samen op regionaal niveau. Het VSO en het praktijkonderwijs zijn hierbij belangrijke gesprekspartners. Het gezamenlijke uitgangspunt is dat maatwerktrajecten geboden worden aan jongeren die geen startkwalificatie kunnen halen en niet meer leerplichtig zijn. Deze trajecten zijn zoveel als mogelijk gericht op de versterking van de zelfredzaamheid. Scholen en gemeenten brengen in samenspraak met de ouders de ondersteuningsbehoefte in beeld, op het gebied van onderwijs en of zorg. Vervolgens stellen zij samen vast hoe zorggedragen kan worden voor een soepele overgang naar onderwijs, arbeid of dagbesteding en wie daarbij welke taak heeft.

Scholen en het samenwerkingsverband maken hierover afspraken met gemeenten.

Hoofdstuk 5

Communicatie

5.1 Communicatie met ouders

Ouders/verzorgers zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. De docent is de onderwijsprofessional en is eerstverantwoordelijk voor het bieden van goed onderwijs aan de leerlingen. Denk hierbij aan een gezond pedagogisch klimaat, de didactiek en de klassenorganisatie. Van wezenlijk belang is dat ouders en school enerzijds deze gescheiden verantwoordelijkheden (h)erkennen, maar anderzijds continu met elkaar in dialoog blijven. Op die manier kunnen zij profiteren van elkaars kennis bij het zoeken naar de juiste ondersteuning en oplossingen. Het in continue dialoog vinden van oplossingen noemen we educatief partnerschap.

5.1.1 Ouders als educatief partner

Om ouders ook gelijkwaardig partner te kunnen laten zijn, is het van belang dat zij zelf informatie kunnen vergaren over de (on)mogelijkheden binnen (passend) onderwijs en binnen ons samenwerkingsverband. Hiertoe is in eerste instantie een website ingericht. De insteek is dat ouders op deze website algemene informatie over passend onderwijs vinden en worden geïnformeerd over de mogelijkheden van (extra) ondersteuning op de reguliere scholen en de toegankelijkheid van speciale voorzieningen. Ook geeft de website een overzicht van de relaties met andere instellingen die specifieke ondersteuning of deskundigheid bieden. De website is erop gericht om ouders te informeren en niet om te adviseren. Informatie die voor ouders relevant en effectief is in het kader van integraal arrangeren wordt verstrekt door de ondersteuningscoördinator van de school van de leerling.

5.1.2 Invloed op de ondersteuning voor de leerling

In de ondersteuningsroute is het gesprek en de afstemming met ouders bij elke stap aan de orde. De ondersteuningsroute start met een OT waarvoor ouders altijd uitgenodigd worden. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt het OPP opgesteld. De ouders en de leerling (indien >16 jaar) hebben inspraak in de invulling van het OPP en instemming op het handelingsdeel ervan. Bij consultatie en advisering door het Loket worden de leerling en de ouders altijd betrokken.

5.1.3 Invloed op het beleid van school en het samenwerkingsverband

Elke school moet een SOP opstellen en vaststellen. De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesbevoegdheid op dit ondersteuningsprofiel. Via de OPR zijn ouders betrokken bij de beleidsontwikkeling binnen het samenwerkingsverband. De ondersteuningsplanraad moet instemming verlenen aan het ondersteuningsplan. Op de website staat op welke wijze contact opgenomen kan worden met de leden van de ondersteuningsplanraad.

5.2 Communicatie met scholen

Er is sprake van een gestructureerde informatievoorziening vanuit het samenwerkingsverband naar de scholen.

Informatie wordt éénmalig via een mailing verstrekt aan scholen en is vervolgens te raadplegen op de website.

Telefonische bereikbaarheid vindt het samenwerkingsverband belangrijk, het secretariaat wordt daarom gefaciliteerd met een overzichtelijk archief waarin alle informatie snel te vinden is.

De overlegstructuur van het samenwerkingsverband wordt benut voor informatievoorziening over ontwikkelingen rondom het samenwerkingsverband, zoals de beleidsafspraken met de gemeenten en met RBL. De overleggen zijn verder zodanig ingericht dat er ruimte is om vragen te stellen over de verstrekte informatie en er meer kennis- en ervaringsuitwisseling plaatsvindt tussen de deelnemers aan het overleg.

Voor de komende planperiode wordt de volgende ambitie geformuleerd:

- Het samenwerkingsverband verbetert de communicatie met de scholen en de ouders.

Hiervoor realiseert zij een communicatieplan. In het plan wordt aandacht besteed aan: wat, wanneer en hoe communiceert het samenwerkingsverband met ouders en scholen zodat doelgroepen duidelijk geïnformeerd zijn en er op een goede manier interactie ontstaat.

De volgende onderwerpen komen minimaal aan bod in het communicatieplan:

Communicatie over taken en verantwoordelijkheden

Welke middelen zetten we bijvoorbeeld in om ervoor te zorgen dat de scholen en de ouders weten waar het samenwerkingsverband van is? Of juist niet van is? En wie er dan wel van is? En wanneer zetten we deze communicatiemiddelen dan in? En wat moet dan de tone of voice zijn?

Communicatie over lopende zaken

Welke middelen zetten we in om elkaar over lopende zaken te informeren? Hoe zorgen we ervoor dat we elkaar goed op de hoogte houden? Is er misschien meer overleg nodig? Of is het juist nodig om op een andere manier te overleggen? Hoe dan? Of zijn er andere middelen in te zetten waardoor we ons doel kunnen bereiken?

Communicatie over (werk)afspraken

Hoe communiceren we bijvoorbeeld het beste over de afspraken die gemaakt worden met externe partners?

Hoofdstuk 6

Kwaliteit en verantwoording

Het samenwerkingsverband hanteert een eigen kader om jaarlijks de resultaten te monitoren en bij te stellen. Hierbij is aandacht voor bijvoorbeeld de kwaliteit van de basisondersteuning, de doelmatigheid van de inzet van middelen en borging en opvolging van de doelen die gesteld worden in het ondersteuningsplan.

6.1 Visie op kwaliteit en verantwoording

Het uitgangspunt is dat kwaliteitsmeting en -management bijdraagt aan het beter vormgeven van passend onderwijs en niet primair gericht is op controle en verantwoording. Het samenwerkingsverband is géén inspectie en heeft geen ambitie om een stevige controlefunctie richting de scholen uit te voeren. Kwaliteit en verantwoording omvatten vanzelfsprekend een verantwoording van de middelen die ontvangen worden vanuit het samenwerkingsverband en een inhoudelijke verantwoording aan het bestuur over in hoeverre de geformuleerde ambities behaald worden. Daarnaast ligt de nadruk op een duiding van de juiste cijfers, het verhaal achter deze cijfers en het zó inzetten van de analyses dat deze bijdragen aan verbetering. Niet de verantwoording aan het samenwerkingsverband staat voorop, maar het goede gesprek tussen het samenwerkingsverband en de scholen, en tussen de scholen onderling, met als doel ‘samen beter worden in het vormgeven van passend onderwijs’.

Jaarlijks wordt kwantitatief in beeld gebracht wat de status van het samenwerkingsverband is. Voor elk kengetal gelden indicatoren en normen. Deze zijn terug te vinden in de kwaliteits-rapportage en de jaarverslagen zoals gepubliceerd op de website. Hierin is ook opgenomen wat de kwantitatieve resultaten zijn van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Daarnaast wordt gewerkt met ‘tellen en vertellen’ een stevige samenwerking tussen de adviseurs van het Loket en de scholen en collegiale consultaties, om op een kwalitatieve manier de kwaliteit te meten en tevens zorg te dragen voor deskundigheidsbevordering tussen scholen.

6.2 Methodiek

Kwaliteitszorg is gebaseerd op de opvatting dat een organisatie doelgericht en cyclisch in de zogenaamde ‘PDCA-cyclus’ kan werken: haar doelen bepaalt (plan), acties onderneemt om deze te bereiken (do), nauwkeurig meet of het doel is bereikt (check) en afhankelijk daarvan andere acties voor dezelfde doelen, of nieuwe doelen, opstelt (act). Het samenwerkingsverband hanteert deze methodiek ten aanzien van haar kwaliteitsontwikkeling. In de voorgaande planperiode is gebleken dat deze methode op zichzelf voldoet om goede kwaliteitsmeting te verrichten, echter is het van belang om aandacht te hebben voor twee aspecten:

- **meten wat we willen weten**
Niet op alle aspecten is volledig accuraat te meten of doelen echt bereikt zijn. Op alle mogelijke indicatoren die je voor gestelde doelen opstelt, is ook tegen te werpen dat ze niet goed genoeg meten waar het eigenlijk om gaat.
- **oog voor de praktijk**
Een systematiek van PDCA heeft de neiging een te grote afstand te creëren met de praktijk van alledag. Risico bestaat dat het samenwerkingsverband zich gaat richten op het besturen van kunstmatige resultaten, gebaseerd op cijfers uit een of meerdere monitor(s), waarachter de daadwerkelijke schoolpraktijk nog slechts matig te ontwarren valt.

In de komende planperiode wordt het kwaliteitsmanagementsysteem doorontwikkeld naar een multidimensionale systematiek. Geen enkele indicator is op zichzelf een spiegel van kwaliteit en cijfers dienen altijd gepaard te gaan met uitleg.

Met dit uitgangspunt ontstaat een kader voor kwaliteitszorg dat de beoogde resultaten van het samenwerkingsverband borgt, verantwoording daarover mogelijk maakt, en recht doet aan de wil van besturen om de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor passend onderwijs inhoud te geven.

De essentie van de methodiek is een analyse van een aantal kwantitatieve gegevens in combinatie met een gesprek of werkbezoek voor de duiding van deze gegevens (‘tellen en vertellen’). Hierbij is het expliciet niet de bedoeling dat er een controle plaatsvindt door het samenwerkingsverband. De kracht zit in het juiste gesprek over de trends in de cijfers, het bijbehorende verhaal en op welke manier we in gezamenlijkheid (scholen onderling, en het samenwerkingsverband en de school) komen tot verbetering.

6.3 Instrumentarium

De instrumenten die het samenwerkingsverband gebruikt om te komen tot kwaliteitsmeting, noemen we het kwaliteits-instrumentarium. De volgende instrumenten zet het samenwerkingsverband in:

- informatie uit Onderwijs Transparant;
- registraties van het Loket;
- Quickscan Kurzweil (software die belemmeringen in lezen en schrijven compenseert) voor gegevens over dyslexie;
- informatie van DUO ('Kijkglas' is het instrument waarmee de overheid inzicht geeft in de leerlingen binnen het samenwerkingsverband);
- TLV-registratie van het samenwerkingsverband;
- tevredenheidsonderzoeken onder ouders en leerlingen;
- tevredenheidsonderzoeken onder medewerkers;
- zelfevaluatie ten aanzien van de basisondersteuning.

Voor de komende planperiode wordt de volgende ambitie geformuleerd:

- Het samenwerkingsverband realiseert een kwaliteitsmanagementsysteem. Met dit systeem richten we het meten van kwaliteit en het afleggen van verantwoording zó in, dat alle partijen er baat bij hebben.

Het kwaliteitsmanagementsysteem bestaat grofweg uit twee elementen:

1. een manier voor de kwaliteitsmeting en verantwoording ten aanzien van de basisondersteuning die scholen bieden, en
2. een manier voor de kwaliteitsmeting ten aanzien van de extra ondersteuning die geboden wordt voor zo ver dit ligt binnen de cirkel van invloed van het samenwerkingsverband, en
3. borging en opvolging van de doelen die gesteld worden in voorliggend ondersteuningsplan. Betreffende de basisondersteuning komen we tot criteria om de kwaliteit hiervan te toetsen.

6.4 Klachten en bezwaarprocedure

Ondanks zorgvuldige aandacht voor kwaliteit, kunnen ouders klachten hebben over het handelen van een medewerker van het samenwerkingsverband of bezwaar hebben tegen een besluit. Uitgangspunt is het komen tot een gezamenlijke visie door goed overleg. Indien er dan niet uitgekomen wordt, kunnen ouders en schoolbestuur een klacht of bezwaar indienen. Het samenwerkingsverband hanteert een regeling voor de behandeling van klachten en bezwaren die is gepubliceerd op de website.

In de wet is geregeld dat een samenwerkingsverband voor bezwaarschriftprocedures ten aanzien van de afgifte van een TLV, een bezwaaradviescommissie moet hebben. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van Onderwijsgeschillen. Deze commissie zal de bezwaren op basis van specifieke, onafhankelijke kennis en deskundigheid bekijken en een advies aan het samenwerkingsverband uitbrengen. Daarna zal het samenwerkingsverband een beslissing op het bezwaar nemen. Ouders kunnen verder kosteloos eventueel ondersteuning vragen bij Bureau Onderwijsconsulenten. Tenslotte hebben ouders de mogelijkheid om de situatie voor te leggen aan de Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs of om een juridische procedure te starten.

Hoofdstuk 7

Governance

Binnen het samenwerkingsverband is er sprake van een bestuur/directiemodel. Het dagelijks bestuur (DB) is eind-verantwoordelijk, het algemeen bestuur (AB) toezichhoudend orgaan.

Het AB wordt voorgezeten door een voorzitter gekozen uit de leden. Het AB keurt de begroting, het ondersteuningsplan en het jaarverslag goed en bewaakt de koers van het samenwerkingsverband.

Het DB stelt het toezichtkader op - het AB stelt dit vervolgens vast - en is eindverantwoordelijke binnen het samenwerkingsverband. Het DB benoemt een voorzitter uit haar midden en vertegenwoordigt het bestuur van het samenwerkingsverband bij externe partners; behoudens de gemandateerde bevoegdheden van de directeur.

De deelnemende besturen hebben een aansluitingsovereenkomst getekend.

De dagelijkse leiding is in handen van de directeur van het samenwerkingsverband, deze is verantwoordelijk voor de uitvoering van bestuursbeleid en doet dit in overleg met de schoolleiders. Hiervoor is een management-directiestatuut vastgesteld, waarin is vastgelegd welke bevoegdheden het bestuur heeft gemandateerd. De directeur verantwoordt zich aan het bestuur door middel van verantwoordingsrapportages en voortgangsrapportages.

Op het moment van schrijven zit het samenwerkingsverband in een overgangsfase wat haar governancemodel betreft. De huidige inrichting van de governance past binnen wet- en regelgeving, maar niet binnen het bindend advies van de VO-raad om onafhankelijk toezicht binnen een samenwerkingsverband te realiseren. De roep om onafhankelijk toezicht komt voort uit mogelijke belangentegenstelling waar de aangesloten schoolbesturen mee te maken hebben. Als bevoegd gezag van hun eigen organisatie, worden schoolbesturen geacht de belangen van hun school/scholen te behartigen en als lid van het samenwerkingsverband moeten ze het collectieve belang van het samenwerkingsverband dienen. In het eerste halfjaar van 2019 wordt, middels een door het bestuur vastgesteld stappenplan, gekomen wordt tot een nieuw governancemodel dat recht doet aan de vormgeving van onafhankelijk toezicht.

Voor de komende planperiode wordt de volgende ambitie geformuleerd:

- Het samenwerkingsverband komt tot een governancemodel dat past binnen wet- en regelgeving en binnen het bindend advies van de VO-raad.

Financiën

Het financieel beleid van het samenwerkingsverband wordt beschreven aan de hand van een aantal uitgangspunten. Deze worden hieronder benoemd en toegelicht. De volgorde van de uitgangspunten heeft geen relatie met het belang van elk punt.

Transparant

Alle uitgangspunten en beleidsmatige afspraken zijn herleidbaar opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gepresenteerd in de notitie. Om dit te bevorderen is gekozen voor een programmatisch ingedeelde begroting, die aansluit op de lijn van het ondersteuningsplan. De meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband is als bijlage toegevoegd aan het ondersteuningsplan.

Allocatiebeleid

In het allocatiebeleid vormt het schoolmodel de basis. Er wordt gewerkt aan een versterking van de ondersteuning op de reguliere scholen. Hiervoor worden structureel en incidenteel middelen beschikbaar gesteld.

De verdeling van de middelen gebeurt op de volgende manieren:

- VSO - leerlingmodel: dit is wettelijk voorgeschreven (o.b.v. TLV's);
- Pro - leerlingmodel: dit is wettelijk voorgeschreven (o.b.v. TLV's);
- specifieke basisondersteuning, begeleiders passend onderwijs, basisondersteuning vmbo – **schoolmodel**: de budgetten worden verdeeld op basis van werkelijke leerlingaantallen. Voor Begeleiders Passend Onderwijs is dit in natura (toerekening van uren);
- extra ondersteuning met hulp van het samenwerkingsverband en tijdelijke bovenschoolse arrangementen (De Delta) – **expertisemodel**: centraal georganiseerde deskundigheid wordt gericht, naar behoefte, ingezet. De procedure, toewijzing en besluitvorming is beschreven in hoofdstuk 4;
- bureau en beleid – **expertisemodel**: hieronder vallen bestuur en toezicht, organisatie en beleid (inclusief innovaties).

Reëel begroten

De begroting sluit over langere periode gemiddeld met een resultaat rond nul. Jaarlijks stelt OC&W tweemaal de bekostigingsstarieven bij. De eerste publicatie is voorafgaand aan de bekostigingsperiode, de eerste bijstelling vlak na aanvang van de periode en de tweede bijstelling (definitieve vaststelling) direct na afloop. Deze verhogingen variëren in de praktijk tussen de 2 en 5% per jaar. Om te voorkomen dat er jaarlijks geld overblijft, houdt het samenwerkingsverband in de begroting van het eerste jaar rekening met een tariefstijging van 2%. Voor de jaren daarna wordt geen indexering toegepast, zodat de cijfers onderling goed vergelijkbaar zijn.

Vermogensbeleid

Het samenwerkingsverband houdt eigen vermogen aan voor:

- risico's die voortkomen uit de risicoanalyse en waarvan is afgesproken dat die door het samenwerkingsverband opgevangen moeten kunnen worden, en
- egaliseriereserve, met twee oogmerken:
 - **Liquiditeitenbeheer**: lopende het jaar kan het voorkomen dat uitgaven niet dezelfde fasering kennen als inkomsten.
 - **Meerjarenbeleid**: de resultaten kunnen fluctueren over de jaren heen. Deels wordt hiermee in de risicoanalyse rekening gehouden, deels zal hiervoor een beperkte extra reserve moeten worden aangehouden.

Tekorten

In eerste instantie worden tekorten ten laste van het eigen vermogen gebracht. Wanneer het eigen vermogen onder het minimaal gewenste niveau komt wordt een bijdrage van de scholen verwacht, naar rato van het aantal leerlingen. Dit geldt ook wanneer de kosten van de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen VSO (teldatum 1 oktober plus peildatum 1 februari), hoger zijn dan de bekostiging zware ondersteuning die het samenwerkingsverband van DUO ontvangt.

Risico's

Periodiek wordt een integrale risicoanalyse gehouden. Jaarlijks wordt deze tweemaal herijkt bij het opstellen van de meerjarenbegroting en het jaarverslag. In de risicoparagraaf wordt hier een samenvatting van gegeven. Bij het vertalen van de risico's naar de benodigde weerstandscapaciteit (buffervermogen) kan onderscheid worden gemaakt tussen risico's die het samenwerkingsverband moet kunnen dragen en de risico's die worden gedragen door de schoolbesturen.

Beschrijving basisondersteuning

De afspraken over de basisondersteuning zijn vastgelegd aan de hand van een aantal standaarden. Hieronder wordt per standaard een beschrijving gegeven van wat er onder de betreffende standaard verstaan wordt. Het uitgangspunt is dat deze beschrijving een beeld geeft van *wat* elke school minimaal biedt aan haar leerlingen. De wijze waarop elke school hier invulling aan geeft, staat beschreven in het SOP.

1. *Elke school spant zich in voor een positief pedagogisch klimaat in de school*

De leerlingen in de school voelen zich veilig binnen de school. Er is positieve aandacht voor leerlingen en de school creëert een ordelijke en functionele leeromgeving. Elke leerling wordt met respect behandeld en de school bevordert een respectvolle omgang tussen de leerlingen. Afspraken over gedrag, omgaan met elkaar en waarden en normen staan op papier, zijn bekend binnen alle klassen en worden voorgeleefd door de medewerkers op school. In het curriculum is aandacht voor sociale vaardigheden en leefstijl. Verder wordt er vertrouwelijk omgegaan met de informatie van leerlingen.

2. *Elke school heeft verschillende functionarissen die zich richten op de sociaal-emotionele en/of psychische behoeften, daar waar deze de onderwijsontwikkeling of het algehele welzijn van de leerling belemmeren*

Indien een leerling dat behoeft, kan elke school ondersteuning bieden die de leerling helpt om zich te ontwikkelen. Hiertoe zijn er meerdere functionarissen aanwezig met elk hun eigen expertise, zodat leerlingen geholpen kunnen worden bij hun leerprestaties (denk aan dyslexie- of rekenspecialisten) of bij hun sociaal-emotionele welbevinden (denk aan een ondersteuningscoördinator, gedragsdeskundige of school-maatschappelijk werker). De functionarissen worden uitgerust met voldoende tijd en middelen en zijn voldoende gekwalificeerd om in gezamenlijkheid tegemoet te komen aan de verschillende behoeften van de leerlingen.

3. *Elke school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur waarin interne en externe expertise gecombineerd wordt. Deze structuur is gericht op het vormgeven van passende ondersteuning binnen de school en, waar mogelijk, binnen de klas*

De docenten zijn in staat en worden gefaciliteerd om leerlingen met verschillende behoeften te onderwijzen. Hierbij kan gedacht worden aan scholingsaanbod voor het omgaan met leer- gedrags-, of psychiatrische problematiek en het faciliteren van collegiale (intern) en interprofessionele (extern) consultatie. Daarnaast zijn docenten in staat tot vroegsignalering en weten ze hoe ze een beroep moeten doen op de interne ondersteuningsstructuur. De school of het schoolbestuur draagt zorg voor de professionalisering van docenten en de informatievoorziening over procedures en afspraken zoals deze voor hen noodzakelijk is.

Er is een goed toegerust mentoraat met een duidelijke taakomschrijving. De taken ten aanzien van andere vormen van ondersteuning zijn belegd en omschreven.

Hieronder valt tenminste:

- de coaching en begeleiding van docenten;
- het begeleiden van leerlingen met orthodidactische vragen (dyslexie en dyscalculie);
- het begeleiden van leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn;
- het omgaan met veel voorkomende ontwikkelvragen van leerlingen en
- het tijdig signaleren van extra behoeften.

De manier waarop elke school de taken voor deze ondersteuning belegt, staat beschreven in het SOP van de school.

De functionarissen binnen de school weten wanneer externe hulp ingeschakeld kan of moet worden en zijn op de hoogte van waar deze hulp te vinden is.

Binnen de interne ondersteuningsstructuur is er sprake van een goede communicatie. Dat betekent dat docenten worden ingelicht door de mentor of een andere betrokkene over de ondersteuningsvraag van een leerling en over de afspraken in het handelingsplan. Daarnaast is de overlegstructuur binnen de school omschreven in het SOP en bekend bij de medewerkers van de school. Iedereen die binnen de ondersteuningsstructuur een taak of verantwoordelijkheid heeft, is bekend met de missie van het samenwerkingsverband en haar uitgangspunten en wordt gefaciliteerd om conform deze afspraken het onderwijs vorm te geven.

4. *Elke school geeft haar onderwijs en haar ondersteuning beleidsrijk vorm. Er zijn documenten en protocollen die omschrijven hoe wordt omgegaan met onderwijs, ondersteuning en met uitzonderlijke situaties of calamiteiten. Hierin staat ook beschreven hoe extra behoeften van leerlingen zo vroeg mogelijk gesignaleerd worden en hoe vervolgens gehandeld wordt*

Elke school heeft een goed werkend leerlingvolgsysteem waarin ook de ondersteuningsgegevens worden vastgelegd. Daarnaast is er een verzuimprotocol en melden scholen (on)geoorloofd verzuim aan de leerplichtambtenaar betrokken bij de school. Verder is er beleid over vroegsignalering en mogelijkheden voor vroeginterveniëring vastgelegd en bekend bij de medewerkers.

Het is tenslotte inzichtelijk voor alle betrokkenen bij de school op welke wijze het onderwijs en de ondersteuning aan de leerlingen wordt vormgegeven. Hier hoort bij dat ook is beschreven hoe het incidenten-registratiesysteem eruit ziet en hoe de school omgaat met calamiteiten.

5. *We dragen binnen het hele samenwerkingsverband zorg voor een goede overdracht van leerlingen*

Er is op elke school en bij het samenwerkingsverband vastgelegd hoe er zorg wordt gedragen voor een warme overdracht van leerlingen. Het gaat hierbij zowel om kleine als om grote overgangsmomenten, omdat we op deze manier de ontwikkeling van de leerling blijven volgen en vroeg kunnen signaleren waar een overgang een grote impact heeft. Minimaal draagt elke school zorg voor een warme overdracht bij:

- overgangsmomenten van het ene leerjaar naar het andere leerjaar;
- van primair naar voortgezet onderwijs;
- van de ene school naar de andere school en
- vanuit het voortgezet onderwijs naar speciaal onderwijs vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

Tenslotte biedt elke school uitstroombegeleiding voor afstromende leerlingen (tot en met toelating tot een andere school) en voor leerlingen die ongediplomeerd de school verlaten.

Meerjarenbegroting

De oplettende lezer zal zien dat in het hoofdstuk financiën over reëel begroten en in de financiële bijlage gesproken wordt over negatief begroten. Dit verschil komt doordat na vaststelling van de meerjarenbegroting een van de financiële uitgangspunten in het ondersteuningsplan gewijzigd is. Deze wijziging wordt met in gang van de meerjarenbegroting 2021-2024 toegepast.

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 meerjarenbegroting 2020-2023 en begroting 2020

Versie: 3 december 2019

1. Inleiding

Het Ondersteuningsplan 2016-2020 is het uitgangspunt van handelen voor het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. Het Ondersteuningsplan 2020-2024 is momenteel in ontwikkeling. De meerjarenbegroting 2020-2023 is inhoudelijk nog wel gebaseerd op het huidige Ondersteuningsplan, maar de indeling is reeds aangepast aan de indeling van het nieuwe Ondersteuningsplan. Dit betekent dat in de programma's een verschuiving is opgetreden. Waar mogelijk en gewenst wordt ook financieel al voorgesorteerd op het nieuwe Ondersteuningsplan.

In de eerste jaren van passend onderwijs vertoonde de meerjarenbegroting structureel positieve resultaten. Bij de actualisatie van het Ondersteuningsplan in 2016 is ingezet op de versterking van de ondersteuning van de leerlingen op de scholen: de basis omhoog. Scholen hebben een ontwikkelagenda opgesteld om de ondersteuning op school op een hoger plan te krijgen. Het Samenwerkingsverband biedt financiële ondersteuning, na goedkeuring door de PCL, voor deze plannen. Jaarlijks wordt er geëvalueerd door de school. Deze evaluatie wordt besproken met het Samenwerkingsverband; vervolgens wordt er een aangepaste ontwikkelagenda opgesteld. Daarnaast heeft het bestuur besloten om de eerstkomende jaren vanuit de reserves budgetten beschikbaar te stellen voor de ontwikkelagenda vso en het terugdringen van risicoleerlingen.

Deze meerjarenbegroting borduurt grotendeels voort op de meerjarenbegroting 2019-2022. Wel wordt alvast voorgesorteerd op het nieuwe Ondersteuningsplan. Naar het zich nu laat aanzien leidt dit niet tot een grote koersverandering: het ingezette beleid wordt in grote lijnen doorgezet. Wat tot nu toe incidentele budgetten waren wordt voor een deel structureel gemaakt. Denk hierbij vooral aan de middelen in het kader van de Ontwikkelagenda.

Het ondersteuningsplan is nog niet gereed. Wanneer het plan gereed is wordt er een implementatieplan geschreven, zodat de ambities ook waargemaakt kunnen worden. Om die reden worden op enkele onderdelen van deze meerjarenbegroting beredeneerde aannames opgenomen. Wanneer het Ondersteuningsplan gereed is worden deze aannames concreetiseerd.

De missie geformuleerd in het ondersteuningsplan 2016-2020 is het vertrekpunt voor de meerjarenbegroting:

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 wil bereiken dat alle leerlingen in zijn regio onderwijs ontvangen dat aansluit bij hun ontwikkelingsmogelijkheden. De missie is passend onderwijs te realiseren voor alle leerlingen. Met soepel verlopende overgangen tussen de verschillende vormen van onderwijs en ondersteuning. Het Samenwerkingsverband leidt leerlingen altijd toe naar passend vervolgonderwijs, een passende plek op de arbeidsmarkt of zinvolle dagbesteding.

2. Financiële kaders en uitgangspunten

De belangrijkste financiële kaders en uitgangspunten van het financiële beleid van het swv zijn:

- **Transparant** – Alle uitgangspunten en beleidsmatige afspraken zijn herleidbaar opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gepresenteerd in de notitie. Om dit te bevorderen is gekozen voor een programmatisch ingedeelde begroting, die aansluit op de lijn van het ondersteuningsplan.
- **Allocatiebeleid** – In het allocatiebeleid is het schoolmodel de basis. Er wordt gewerkt aan een versterking van de ondersteuning op de vo-scholen. Hiervoor worden structureel en incidenteel middelen beschikbaar gesteld.
De verdeling van de middelen gebeurt op de volgende manieren:
 - Vso – leerlingmodel: dit is wettelijk voorgeschreven (o.b.v. TLV's).
 - Pro – leerlingmodel: dit is wettelijk voorgeschreven (o.b.v. TLV's).
 - Specifieke basisondersteuning, Begeleiders passend onderwijs, basisondersteuning vmbo – schoolmodel: de budgetten worden verdeeld op basis van werkelijke leerlingaantallen. Deels (BPO) is dit in natura (toerekening van uren).
 - Extra ondersteuning met hulp van het swv en Tijdelijk bovenscholen (De Delta) – expertisemodel: centraal georganiseerde deskundigheid wordt gericht, naar behoefte, ingezet.
 - Bureau en beleid – expertisemodel: hieronder vallen bestuur en toezicht, organisatie en beleid (inclusief innovaties).
- **Negatief resultaat** – De begroting sluit over langere periode gemiddeld met een licht negatief resultaat. Jaarlijks stelt OC&W tweemaal de bekostigingsstarieven bij. De eerste publicatie is voorafgaand aan de bekostigingsperiode, de eerste bijstelling vlak na aanvang van de periode en de tweede bijstelling (definitieve vaststelling) direct na afloop. Deze verhogingen variëren in de praktijk tussen de 2 en 5% per jaar. Om te voorkomen dat er jaarlijks geld overblijft, begroot het samenwerkingsverband structureel 2% negatief. Hiermee wordt in feite de indexering die waarschijnlijk wordt gerealiseerd alvast ingezet bij de scholen. Hiermee zeilt het samenwerkingsverband scherp aan de wind, maar zolang de vermogenspositie toereikend is, is het risico hiervan goed op te vangen.
- **Vermogensbeleid** – Het swv houdt eigen vermogen aan voor:
 - **Risico's** die voortkomen uit de risicoanalyse en waarvan is afgesproken dat die door het samenwerkingsverband opgevangen moeten kunnen worden.
 - **Egalisatiereserve**, met twee oogmerken:
 - **Liquiditeitenbeheer**: lopende het jaar kan het voorkomen dat uitgaven niet dezelfde fasering kennen als inkomsten.
 - **Meerjarenbeleid**: de resultaten kunnen fluctueren over de jaren heen. Deels wordt hiermee in de risicoanalyse rekening gehouden, deels zal hiervoor een beperkte extra reserve moeten worden aangehouden.
- **Tekorten** – In eerste instantie worden tekorten ten laste van het eigen vermogen gebracht. Wanneer het eigen vermogen onder het minimaal gewenste niveau komt wordt een bijdrage van de scholen verwacht, naar rato van het aantal leerlingen. Dit geldt ook wanneer de kosten van de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen vso (teldatum 1 oktober plus peildatum 1 februari), hoger zijn dan de bekostiging zware ondersteuning die het samenwerkingsverband van DUO ontvangt.
- **Risico's** – Periodiek wordt een integrale risicoanalyse gehouden. Jaarlijks wordt deze tweemaal herijkt bij het opstellen van de meerjarenbegroting en het jaarverslag. In de risicoparaagraaf wordt hier een samenvatting van gegeven. Bij het vertalen van de risico's naar de benodigde weerstandscapaciteit (buffervermogen) kan onderscheid worden gemaakt tussen risico's die het samenwerkingsverband moet kunnen dragen en de risico's die worden gedragen door de schoolbesturen.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is verder gebruik gemaakt van de volgende informatie:

Leerlingaantallen per teldatum 1 oktober 2019 conform de Kijkglas 1 van DUO (versie oktober 2019).

- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW.
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen.
- Actuele ontwikkelingen.

De werkelijke leerlingaantallen tot en met teldatum 1 oktober 2018 zijn overgenomen uit de databestanden van DUO.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de baten, in hoofdstuk 5 komen de lasten aan de orde. Hoofdstuk 6 bevat het totaaloverzicht. Ten slotte komen in hoofdstuk 7 voor alle onderdelen de risico’s aan de orde (bron: risicoanalyse oktober/november 2016) en de ontwikkeling van de financiële positie.

3. Leerlingen

Het belangrijkste gegeven bij het opstellen van de meerjarenbegroting is de verwachte ontwikkeling van de leerlingaantallen. **Het swv beschikt over drie prognoses.**

- De eigen opgaven van de schoolbesturen: de scholen maken een redelijk adequate inschatting. De optelsom voor de hele regio kan echter een kleine vertekening laten zien, omdat scholen in hun prognose ook een inschatting maken op basis van het verwachte marktaandeel. Regionaal moet dat effect wegvallen, maar dat is niet altijd het geval.
- Gemeentelijke prognoses: de laatste prognoses lopen te zeer uiteen om deze mee te nemen in de prognose voor het samenwerkingsverband.
- Prognose van DUO: deze prognose is redelijk actueel, nadeel is dat de cijfers alleen per volledig BRIN nummer beschikbaar zijn. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar vestigingen. Daar waar een school meerdere vestigingen heeft in verschillende swv’s, zijn de cijfers niet geheel toepasbaar.

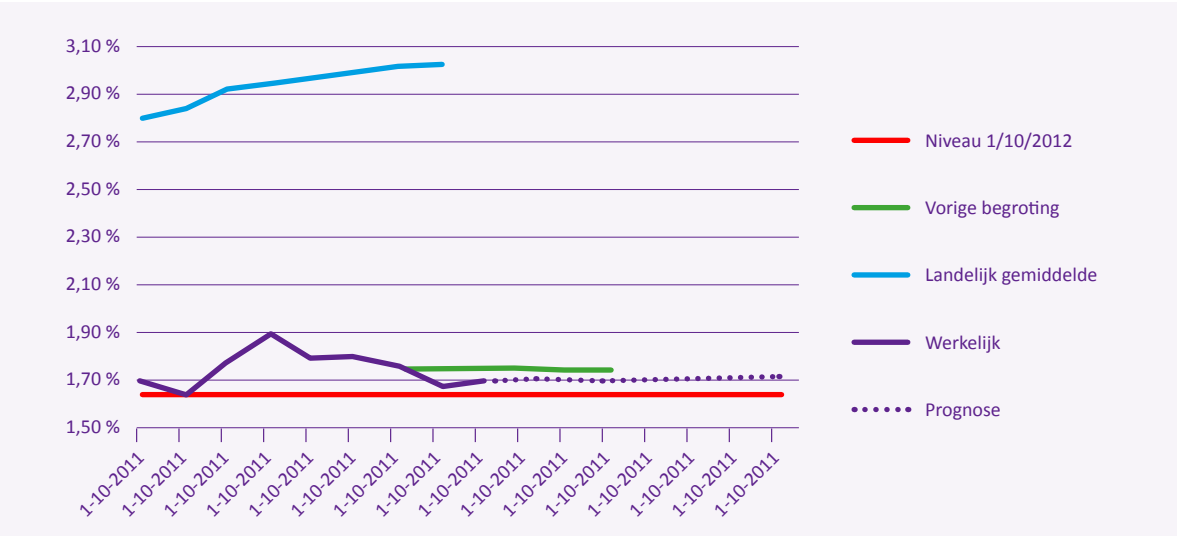
De uitkomsten van deze drie modellen komen in absolute aantallen niet geheel overeen. Ze laten echter wel allen dezelfde tendens zien. Op basis daarvan wordt in de meerjarenbegroting gerekend met een gemiddelde daling van de leerling populatie met - 0,5%.

Deze uitgangspunten leiden tot de volgende ontwikkeling in leerlingaantallen:

Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum						
Leerlingen vo	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023
vo overige	15.281	14.999	14.924	14.849	14.774	14.700
leerlingen lwoo	17	0	0	0	0	0
leerlingen pro	259	258	257	256	255	254
Totaal vo	15.557	15.257	15.181	15.105	15.029	14.954
Nieuwkomers < 1 jr in NL	0	111	0	0	0	0
lIn vavo tg	0	77	0	0	0	0
Totaal vo	15.557	15.330	15.181	15.105	15.029	14.954
Leerlingen vso	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023
categorie 1 (laag)	333	355	355	355	355	355
categorie 2 (midden)	23	31	31	31	31	31
categorie 3 (hoog)	25	20	20	20	20	20
Totaal VSO	381	406	406	406	406	406
Deelnamepercentages	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023
pro	1,66%	1,68%	1,69%	1,69%	1,70%	1,70%
vso	2,45%	2,65%	2,67%	2,69%	2,70%	2,71%

Het deelnamepercentage pro is na een aanvankelijke stijging weer gedaald naar rond de 1,7%. De afgelopen jaren vertoonden een redelijk stabiel beeld. Hierin wordt voor de komende jaren geen verandering voorzien.

Ontwikkeling deelname pro

De deelname aan het vso laat zich lastiger inschatten. In eerste instantie was er sprake van een stabiel beeld. De laatste twee jaar is er juist sprake van een stijging. Het is lastig om de oorzaken van de stijging goed te ontleden. Wat wel duidelijk is, is dat een deel van de stijging verklaard wordt doordat het aantal thuiszitters de afgelopen periode gedaald is. Deze leerlingen gaan veelal naar het vso. Daarnaast geldt dat waar onderwijs-zorgarrangementen worden georganiseerd, dit veelal leidt tot een inschrijving in het vso.

De toekomstige ontwikkeling is lastig in te schatten. Voor dit moment wordt ervan uitgegaan dat het aantal vso-leerlingen de komende jaren gelijk zal blijven. Door de krimp stijgt het deelnamepercentage licht. Naar verwachting zullen meer thuiszitters weer onderwijs gaan volgen in het vso.

Ontwikkeling deelname VSO

4. Baten

De baten die van OCW worden ontvangen, zijn te beschouwen als een lumpsum. Weliswaar wordt in de bekostiging onderscheid gemaakt tussen bekostiging voor lichte en zware ondersteuning, en daarbinnen tussen personeel en materieel, maar dat zegt niets over waaraan de gelden besteed moeten worden. Daarnaast ontvangt het swv enkele geoormerkte baten, in de vorm van vergoedingen en subsidies. Deze worden gepresenteerd onder “geoormerkte baten programma’s”. Deze baten hebben voornamelijk betrekking op De Delta. Bij de toelichting op programma 3 wordt dit nader toegelicht. Verder is er tijdelijk sprake van extra baten in het kader van de Regeling subsidie begaafde leerlingen po en vo (€ 62.000). De werkelijk toegekende subsidie is hoger, maar die heeft ook betrekking op andere swv. In deze meerjarenbegroting is alleen gerekend met het eigen aandeel.

De lumpsum en de overige baten zijn als volgt opgebouwd:

Baten	2020	2021	2022	2023
lichte ondersteuning algemeen	1.502.291	1.487.738	1.480.290	1.472.842
lichte ondersteuning lwoo	4.875.389	4.828.160	4.803.989	4.779.818
lichte ondersteuning pro	1.153.857	1.142.680	1.136.959	1.131.239
zware ondersteuning	9.615.963	9.496.456	9.424.129	9.376.844
verevening zware ondersteuning	-459.190	0	0	0
Lumpsum rijksbijdragen	16.688.310	16.955.034	16.845.367	16.760.743
overige baten	0	0	0	0
geoormerkte baten programma's	1.467.000	1.467.000	1.467.000	1.405.000
Totale baten	18.155.310	18.422.034	18.312.367	18.165.743

De baten voor lichte en zware ondersteuning zijn gebaseerd op een vast bedrag per leerling. Voor lichte ondersteuning is dit € 98,00 voor zware ondersteuning ca. € 622.

De baten voor lwoo en pro worden vastgesteld op basis van het deelnamepercentage per 1 oktober 2012 (resp. 6,85% en 1,62%). Dit deelnamepercentage wordt vermenigvuldigd met het totaal aantal leerlingen VO op teldatum 1 oktober t-1. Het aldus berekende genormeerde aantal lwoo- en pro-leerlingen wordt vermenigvuldigd met het daarvoor geldende tarief (€ 4.641).

Met passend onderwijs krijgen alle samenwerkingsverbanden relatief evenveel middelen voor zware ondersteuning. Dit is anders dan de situatie voor de invoering van passend onderwijs. Toen waren deze middelen ongelijk verdeeld over het land. Deze verandering (verevening) brengt herverdeeffecten met zich mee. Daarom is er een overgangsregeling, waarin de regio's in vijf jaar tijd (tussen 2015 en 2020) naar het nieuwe budget toegroeien. Dit betekent dat vanaf schooljaar 2020/21 over het volledige budget beschikt kan worden.

5. Lasten

Het beleid van het swv, zoals dat geformuleerd is in het ondersteuningsplan, is vertaald naar programma’s. Een groot deel van de lasten wordt bepaald doordat het swv eigen personeel in dienst heeft. In deze paragraaf wordt eerst de verdeling van de personele inzet over de programma’s toegelicht. Vervolgens worden de afzonderlijke programma’s toegelicht.

5.1 Personeel

De begroting van de salarislasten is gebaseerd op de werkelijke loonkosten per augustus 2019 en de voorziene veranderingen in de formatie. Rekening is gehouden met de ontwikkeling zoals afgesproken in de CAO.

De personele capaciteit wordt als volgt in de diverse programma’s ingezet:

	Totaal		P2 - extra met swv		P3 - De Delta		P5 - samenwerking		P8 - Bestuur en org.			
	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€
De Delta												
onderwijzend personeel (structureel)	20,98	1.910.679			20,98	1.910.679						
onderwijzend personeel (tijdelijk 2020)	1,00	91.071			1,00	91.071						
onderwijs onderst. pers. (structureel)	4,00	305.532			4,00	305.532						
onderwijs onderst. pers. (tijdelijk 2020)	0,70	53.468			0,70	53.468						
Subtotaal De Delta	26,68	2.360.750	0,00	0	26,68	2.360.750	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Samenwerkingsverband												
directeur	1,00	114.000	0,00	0	0,00	0	0,00	0	1,00	114.000	0,00	0
secretariaat	0,80	43.000	0,80	43.000	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Loket passend onderwijs	4,70	447.000	3,70	361.000	0,00	0	1,00	86.000	0,00	0	0,00	0
Subtotaal Samenwerkingsverband	6,50	604.000	4,50	404.000	0,00	0	1,00	86.000	1,00	114.000	0,00	0
Totaal personeel	33,18	2.964.750	4,50	404.000	26,68	2.360.750	1,00	86.000	1,00	114.000	0,00	0

In verband met de recente ontwikkelingen wordt op De Delta tijdelijk extra capaciteit ingezet. Daarnaast wordt extern een interim directeur ingehuurd.

5.2 Beleid Samenwerkingsverband – Programma’s

Om te zorgen voor een goede aansluiting op het Ondersteuningsplan 2020-2024 is een herschikking toegepast in de programma’s. De indeling gaat van licht naar zwaar en van op de reguliere school via bovenschools naar vso.

Hieronder is een “conversietabel” opgenomen.

Nieuwe programmaindeling (vanaf 2020)	Oude programmaindeling (t/m 2019)
Programma 1 - Passend onderwijs op de scholen	
Programma 1a - Specifieke basisondersteuning	Pr.1: Passend onderwijs op de scholen
Programma 1b - Specifieke basisondersteuning vmbo	Pr.4A: Leerwegondersteunend Onderwijs
Programma 1c - Basisondersteuning Praktijkonderwijs	Pr.4B: Praktijkonderwijs
Programma 2 - Extra ondersteuning met hulp van het swv	Pr.2: Passend onderwijs met hulp van het SWV
Programma 3 - Passend onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta)	Pr.3: Passend onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta)
Programma 4 - Passend onderwijs op vso	Pr.4C: Voorgezet Speciaal Onderwijs
Programma 5 - Samenwerken bij zorgplicht en overgangen	Pr.5: Samenwerken bij zorgplicht en overgangen
Programma 6 - Kwaliteitszorg	Pr.6: Kwaliteitszorg
Programma 7 - Ontwikkelingen	Pr.7: Ontwikkelingen
Programma 8 - Bestuur en organisatie	Pr.8: Bestuur en organisatie

Programma 1 – Passend onderwijs op de scholen

Passend onderwijs op de scholen wordt in het swv op drie manieren vormgegeven:

- Specifieke basisondersteuning: versterking van de basisondersteuning op de vo-scholen.
- Specifieke basisondersteuning vmbo: versterking van de basisondersteuning op de vmbo-scholen, het voormalige lwoo.
- Basisondersteuning Praktijkonderwijs: Praktijkonderwijs wordt ook gezien als een basisvoorziening.

Programma 1a – Specifieke basisondersteuning

Kern van het beleid van het swv is een sterke basisondersteuning op de vo-scholen. Naast de investering die de scholen zelf doen worden de scholen gefaciliteerd in het verder omhoog brengen van het niveau van de basisondersteuning (specifieke basisondersteuning). Hiervoor ontvangen de scholen € 100 per leerling. Tevens ontvangen de scholen een bedrag per school van € 25.000. Voorheen waren dit twee budgetten: € 20.000 voor extra ruimte in de normjaartaak van docenten voor extra BPO en € 2.630 voor materiële kosten.

Daar bovenop ontvangen de scholen middelen voor extra ondersteuning in de vorm van de inzet van Begeleiders Passend Onderwijs op de scholen. Daarnaast is er budget voor kwaliteitsverbetering, toerusting en specifieke problematiek (dyslexie). Met deze ondersteuning op de vo-scholen wordt beoogd om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs een plaats te bieden.

Voor extra ondersteuning van leerlingen die alle basis- en extra ondersteuning al hebben gekregen, kunnen de scholen plusarrangementen aanvragen, deze arrangementen zijn bedoeld om schooluitval te voorkomen.

Programma 1b – Specifieke basisondersteuning vmbo

Het swv heeft gekozen voor lwoo opting out. Dit betekent dat geen aanwijzingen lwoo meer worden afgegeven en dat de bekostiging vanaf 2018 gebeurt op basis van populatiebekostiging. De toedeling van het budget aan de vmbo-scholen vindt plaats op basis van het aantal vmbo-leerlingen op teldatum 1 oktober t-1. Hiermee wordt recht gedaan aan het uitgangspunt dat lwoo in het verleden een vmbo-arrangement was en ook nu bestemd blijft voor deze doelgroep.

Het budget voor specifieke basisondersteuning vmbo wordt als volgt berekend:

- Totale bekostiging lwoo en pro
- Minus bekostiging TLV pro
- Minus 5% t.b.v. De Delta

Programma 1c – Basisondersteuning Praktijkonderwijs

Het swv is verantwoordelijk voor het afgeven van de TLV’s voor het Praktijkonderwijs. Hiervoor gelden de landelijke criteria. De pro-scholen ontvangen van DUO de basisbekostiging en van het swv de ondersteuningsbekostiging. De afdracht vindt plaats op basis van het werkelijke aantal leerlingen met een TLV voor pro per 1 oktober t-1. Bepalend voor bekostiging door het swv is op welke school de pro- leerling staat ingeschreven. Alle leerlingen die op een pro-school binnen het swv staan ingeschreven, worden door het swv bekostigd (ongeacht wie de TLV heeft afgegeven).

Dit leidt tot het volgende overzicht:

Programma 1 - Passend onderwijs op de scholen	2020	2021	2022	2023
Programma 1a - Specifieke basisondersteuning				
Basisondersteuning op de scholen	0	0	0	0
Basisondersteuning - Dyslexie	27.625	27.625	27.625	27.625
Specifieke basisondersteuning - bedrag per leerling	1.532.950	1.518.100	1.510.500	1.502.900
Specifieke basisondersteuning - schoolbedrag	475.000	475.000	475.000	475.000
Extra ondersteuning - Begeleiders Passend Onderwijs	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Extra ondersteuning - Plusarrangementen	100.000	100.000	100.000	100.000
Subtotaal programma 1a	3.435.575	3.420.725	3.413.125	3.405.525
Programma 1b - Basisondersteuning vmbo				
Totaal bekostiging lwoo en pro	6.029.246	5.970.840	5.940.948	5.911.057
Minus bekostiging TLV’s pro	-1.197.347	-1.192.706	-1.188.065	-1.183.424
Minus 5% t.b.v. De Delta	-241.595	-238.907	-237.644	-236.382
Subtotaal programma 1b	4.590.304	4.539.227	4.515.239	4.491.251
Programma 1c - Basisondersteuning Praktijkonderwijs				
	1.197.347	1.192.706	1.188.065	1.183.424
Totaal lasten programma 1	9.223.226	9.152.658	9.116.429	9.080.200

Programma 2 – Extra ondersteuning met hulp van het SWV

Daar waar leerlingen niet binnen de basisondersteuning in programma 1 kunnen worden geholpen, kan een beroep worden gedaan op extra ondersteuning van het Loket Passend Onderwijs. Deze ondersteuning vindt plaats op de eigen school. Daarnaast is er budget voor materialen.

In de begroting zijn hiervoor de volgende middelen opgenomen:

Programma 2 - Extra ondersteuning met hulp van het swv	2020	2021	2022	2023
Personeel	404.000	404.000	404.000	404.000
Bijscholing personeel op de scholen	25.000	25.000	25.000	25.000
Afschrijvingen	5.500	5.500	5.500	5.500
Huisvesting	49.700	49.700	49.700	49.700
Overige lasten	17.500	17.500	17.500	17.500
Totaal lasten programma 2a	501.700	501.700	501.700	501.700

Programma 3 – Passend onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta)

De Delta is de bovenschoolse voorziening van het swv. Het doel is om de leerlingen succesvol terug te plaatsen in het vo of voor hen een succesvol examentraject te realiseren. Het onderwijs op De Delta wordt gegeven door professionele docenten, met extra ondersteuning voor alle leerlingen.

De Delta wordt voornamelijk bekostigd doordat de scholen waar de leerling vandaan komt, de basisbekostiging met de leerling meegeven. De accountant heeft geadviseerd het tarief (tot 2019 € 7.000) jaarlijks te indexeren. Aangezien het gehanteerde tarief een afgerond tarief is, is ervoor gekozen niet jaarlijks te doen. Inmiddels wordt als gemiddeld bedrag ook door OCW gerekend met € 8.000 per leerling. Vanaf 2020 zal dit bedrag ook met de scholen worden verrekend. Daarbovenop wordt 5% van het lwoo-budget benut als dekking (= € 243.000). Aangezien hier sprake is van intern allocatie-beleid en dit niet leidt tot een feitelijke batenverhoging, wordt dit in de overzichten buiten beschouwing gelaten. Bij elkaar wordt hiermee ongeveer de helft van de lasten gedekt. Tot 2017 ontving het SWV voor De Delta gemeentelijke subsidie. Die is met ingang van 2018 komen te vervallen.

De structurele netto last voor het SWV bedraagt ruim € 1,3 miljoen (totale lasten minus geoormerkte baten). In verband met ziekte van de directeur van De Delta is tijdelijk een interim directeur aangesteld. In de begroting is er rekening mee gehouden dat dit duurt tot de zomervakantie van 2020. Tevens is rekening gehouden met extra lasten in verband met veranderingen. Een deel hiervan wordt zichtbaar in een eenmalige en tijdelijke verhoging van de formatie. De interim directeur stelt een nieuw schoolplan op voor De Delta. Dit plan wordt voorjaar 2020 gepresenteerd. Onderdeel hiervan is een meer gedetailleerde en onderbouwde opzet van de begroting. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om in deze meerjarenbegroting nog te werken met de oude opzet.

De opbouw van programma 3 is als volgt:

Programma 3 - Tijdelijk bovenschools (De Delta)	2020	2021	2022	2023	Opmerkingen
Personeel - salarislasten	2.360.750	2.216.210	2.216.210	2.216.210	
Overige personeelslasten	176.000	76.000	76.000	76.000	
Afschrijvingen	75.500	75.500	75.500	75.500	
Huisvesting	152.000	152.000	152.000	152.000	
Overige lasten	156.750	156.750	156.750	156.750	
Totaal lasten programma 3	2.921.000	2.676.460	2.676.460	2.676.460	
Overgedragen basisbekostiging (“geld volgt leerling”)	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	<i>o.b.v. 175 leerlingen à € 8000</i>
Bijdragen derden (o.a. ouderbijdragen)	5.000	5.000	5.000	5.000	
Bijdrage uit lwoo-budget (5%)	0	0	0	0	<i>fictieve bate, geen extra geld</i>
Totaal baten programma 3	1.405.000	1.405.000	1.405.000	1.405.000	
Totaal lasten programma 3 (netto)	1.516.000	1.271.460	1.271.460	1.271.460	

Uitgegaan wordt van een deelname van gemiddeld 175 leerlingen. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen gedaald naar het huidige niveau. In eerste instantie werd nog uitgegaan van een verdere daling naar ca. 150 leerlingen, omdat werd gerekend op een sterkere daling van het vmbo.

Voor de komende jaren wordt geen verandering van het aantal Delta-leerlingen verwacht. Aan de ene kant zal het feit dat er geen vmbo basis en kader-examen meer op De Delta kan worden gedaan tot een daling kunnen leiden. Aan de andere kant worden meer leerlingen verwacht via onderinstroom, om te bereiken dat meer leerlingen uiteindelijk in het reguliere vo hun diploma kunnen halen. Verder blijven de Entree-groepen groeien. Leerlingen jonger dan 16 jaar kunnen nog niet naar het mbo, dus om hen “binnenboord” te houden kunnen ze hiervoor terecht bij De Delta.

In deze meerjarenbegroting is dus gerekend met een stabiel aantal leerlingen, in de risicoanalyse is rekening gehouden met een mogelijke daling. De ontwikkelingen zullen strak gemonitord worden, zodat eventuele maatregelen tijdig kunnen worden genomen.

Programma 4 – Passend onderwijs op vso

Het swv is verantwoordelijk voor de afgifte toelaatbaarheidsverklaringen vso. Daarmee is er ook de verantwoordelijkheid voor de afdracht van de ondersteuningsbekostiging. De schoolbesturen ontvangen van DUO de basisbekostiging. De hoogte van deze posten is het resultaat van het beleid op langere termijn van het SWV. In hoofdstuk 1 is dit al nader toegelicht. De afdracht van de ondersteuningsbekostiging vso op basis van de teldatum 1 oktober t-1 wordt namens het swv door DUO aan de desbetreffende schoolbesturen overgemaakt. Dit is gedaan om de administratieve last voor het swv te beperken.

Bij de berekening van de hoogte van de lasten spelen de volgende drie elementen een rol:

Afdracht vso teldatum (1 oktober)

Op basis van de leerlingaantallen op teldatum t-1, moet de ondersteuningsbekostiging voor het vso worden afgedragen. Het swv is verantwoordelijk voor de verstrekking van de TLV's. Het swv dat de eerste TLV voor een leerling verstrekt, blijft gedurende de schoolloopbaan van de leerling verantwoordelijk voor de bekostiging, ongeacht in welk swv de leerling naar school gaat. Een bijzondere categorie zijn de residentiële leerlingen. Bij hen is veelal geen sprake van een TLV, maar daar geldt het principe dat het SWV waar de leerling schoolgaand was voor de residentiële plaatsing, de plaatsing bekostigt.

Afdracht ondersteuningsbekostiging vso peildatum (1 februari)

Vanaf 1 augustus 2015 moet, op basis van peildatum t, de ondersteuningsbekostiging (personeel en materieel) van de groei worden afgedragen. De berekening hiervan wordt opgebouwd naar het saldo van het aantal nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen minus het aantal vertrokken leerlingen per vso-school. Verhuizingen worden hierin niet meegerekend. Per school geldt dat als het aantal leerlingen op de peildatum groter is dan het aantal op de teldatum, de ondersteuningsbekostiging voor de groei moet worden afgedragen. Wanneer het aantal leerlingen op peildatum lager is dan op teldatum, vindt geen verrekening plaats. De werkelijk te bekostigen tussentijdse groei was 16 leerlingen categorie 1 op 1 februari 2019. Voorzichtigheidshalve is hier de komende jaren ook rekening mee gehouden.

Afdracht basisbekostiging vso peildatum

De vso-school ontvangt van DUO niet de basisbekostiging voor de groei. Sinds 1 augustus 2018 is het swv verplicht om bij tussentijdse groei naast de ondersteuningsbekostiging ook de basisbekostiging (personeel en materieel) over te dragen aan de vso-scholen.

Plusbekostiging vso

Het swv voert samen met twee andere swv 's sinds 2018 een pilot, om de bureaucratie rondom de toekenning van TLV's in de categorieën 2 en 3 te verminderen. Het blijkt ingewikkeld om de TLV-aanvragen voor deze categorieën goed te onderbouwen, terwijl het evident is dat een hogere bekostigingscategorie aan de orde is. Daarom worden voor leerlingen op het PC Hooft-college alleen nog TLV's categorie 1 afgegeven. Aanvullend wordt voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften een toeslag gegeven van 70% van het verschil tussen categorie 1 en categorie 2 (€ 8.200). Het gaat hier om ca. 30 leerlingen.

Bij elkaar leidt dit tot de volgende opbouw:

Programma 4 - Passend onderwijs op vso	2020	2021	2022	2023
Afdracht vso				
afdracht teldatum	4.829.808	4.982.078	4.982.078	4.982.078
afdracht peildatum, onderst.bekostiging (tt groei)	176.303	176.303	176.303	176.303
afdracht peildatum, basisbekostiging (tt groei)	121.937	121.937	121.937	121.937
Totaal afdracht vso	5.128.047	5.280.317	5.280.317	5.280.317
Plusbekostiging vso	175.000	175.000	175.000	175.000
Totaal programma 4	5.303.047	5.455.317	5.455.317	5.455.317

Programma 5 – Samenwerken bij zorgplicht en overgangen

De leerling stroom is de belangrijkste grootheid waarop het swv kan sturen (voornamelijk op de wat langere termijn). Programma 5 is bedoeld om dit te stroomlijnen. Hier is voornamelijk de instroom vanuit het po en het so van belang. Ook is het belangrijk dat leerlingen na hun vo-loopbaan goed terecht komen. Daarom wordt ook aandacht besteed aan de overgang vo-mbo. Belangrijk is dat alle leerlingen “in beeld” blijven.

Het budget voor programma 5 is als volgt opgebouwd:

Programma 5 - Samenwerken bij zorgplicht en overgangen	2020	2021	2022	2023
Personeel - salarislasten	86.000	86.000	86.000	86.000
Ingehuurd personeel (ACT)	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige personeelslasten	10.000	10.000	10.000	10.000
Adviescommissie po-vo	0	0	0	0
Onderwijs Transparant (overdracht po/so-vo/vso)	20.000	20.000	20.000	20.000
Inter grip (overdracht vo-mbo)	4.000	4.000	4.000	4.000
Overgang vmbo tl naar mbo (arrangement eerste jaar mbo)	8.000	8.000	0	0
Materialen, testen, toetsen	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal programma 5	168.000	168.000	160.000	160.000

Programma 6 – Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg is voor het swv een belangrijk aandachtspunt. In de eerste helft van 2020 wordt op basis van het nieuwe ondersteuningsplan een plan gemaakt voor de kwaliteitszorg. Ook wordt er een communicatieplan gemaakt, beide elementen moeten een bijdrage leveren aan het realiseren en in beeld brengen van de behaalde resultaten. Afhankelijk van de uitkomsten leidt dit tot structurele lasten. De hoogte hiervan is nog onbekend, vanaf 2020 is hier indicatief budget voor gereserveerd.

Het budget voor programma 6 is als volgt opgebouwd:

Programma 6 - Kwaliteitszorg	2020	2021	2022	2023
Inhuur personeel	20.000	20.000	20.000	20.000
Monitoring	0	0	0	0
Overige lasten	17.000	17.000	17.000	17.000
Totaal programma 6	37.000	37.000	37.000	37.000

Programma 7 – Ontwikkelingen

Het swv heeft structureel middelen beschikbaar voor het verbeteren van bestaande voorzieningen, arrangementen en processen. Ook is er ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Een belangrijk aandachtspunt in 2020 is de afronding van het nieuwe ondersteuningsplan 2020-2024. Het project Buitenkans is gericht op het vergroten van de kansen op plaatsing in het mbo voor een moeilijk plaatsbare doelgroep. Tot 2019 was het bedrag ondergebracht bij De Delta. Omdat het een tijdelijk project betreft is het in programma 7 beter op zijn plaats. In 2020 wordt bekeken of Buitenkans geborgd kan worden middels reguliere bekostiging of dat het een maatregel blijft in het nieuwe vsv- convenant van de regio. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de financiering vanuit het swv nodig blijft.

De subsidieperiode van De Leidsche Aanpak eindigt op 31 juli 2022.

Aanvullend zijn budgetten opgenomen voor de volgende onderwerpen:

- *Samenwerking vo-vso*: in het nieuwe ondersteuningsplan wordt de ambitie uitgesproken om de samenwerking tussen vo en vso te versterken. De schoolbesturen zien dit primair als een taak van henzelf. Het swv wil hier een impulssubsidie voor beschikbaar stellen. Hiervoor is een stelpost van € 30.000 opgenomen.
- *ISK*: in de bestemmingsreserve staat hier nog een bedrag voor gereserveerd. Er is nog geen zicht op hoe de besteding hiervan precies zal zijn. Wel is duidelijk dat het NT2-onderwijs beter binnen de scholen moet worden georganiseerd. Hier wordt structureel budget voor gereserveerd.
- *Passend alternatief havo-vwo*: op basis van het projectplan worden hier op voorhand middelen voor gereserveerd. Aangezien er vooralsnog geen geschikte huisvesting beschikbaar lijkt, wordt ervan uitgegaan dat hier in 2020 nog geen budget voor hoeft te worden gereserveerd.
- *Begaafde leerlingen*: in het kader van de Regeling subsidie begaafde leerlingen po en vo bij OCW een projectplan ingediend. Onafhankelijk van toekenning van de subsidie wordt een project ingericht, totale lasten € 124.000. Wanneer de subsidie wordt toegekend ontvangt het swv gedurende 4 jaar een bedrag van € 64.000. In de begroting is hier al rekening mee gehouden.

Ten slotte worden incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkelagenda vso en projecten om het aantal risico-leerlingen terug te dringen. Deze projecten worden bekostigd vanuit het “oude” vermogen van het SWV, dat al voor de start van passend onderwijs is opgebouwd. De projecten zijn gestart in schooljaar 2018/19 en lopen door tot en met 31 juli 2021. Voor de ontwikkelagenda vso geldt weliswaar dat het project stopt na schooljaar 2020-2021, daarna is er de mogelijkheid dat het doorgang kan vinden vanuit de post “structurele middelen na pilots”.

De middelen voor de ontwikkelagenda vo zijn vanaf 2020 structureel onderdeel van programma 1.

Programma 7 - Ontwikkelingen	2020	2021	2022	2023	Opmerkingen
Regulier projectenbudget	50.000	50.000	50.000	50.000	<i>w.o. ontwikkelen monitoring</i>
Buitenkans	70.000	70.000	70.000	70.000	
De Leidsche Aanpak	15.000	15.000	10.000	0	<i>tot en met 31 juli 2022</i>
Samenwerking vo-vso	30.000	30.000	30.000	30.000	<i>stelpost</i>
ISK	45.000	45.000	45.000	45.000	<i>stelpost</i>
Passend alternatief havo-vwo	0	50.000	50.000	50.000	<i>stelpost</i>
Begaafde leerlingen	124.000	124.000	124.000	0	<i>cofinanciering, 50% subsidie</i>
Ontwikkelagenda vso (uit “oud” vermogen)	300.000	175.000	0	0	<i>€ 50.000 per locatie</i>
Terugdringen risicoleerlingen (uit “oud” vermogen)	200.000	200.000	0	0	<i>betreft ca. 200 lln plus thuiszitters</i>
Structurele middelen na pilots	0	125.000	300.000	300.000	<i>stelpost</i>
Totaal lasten programma 7	834.000	884.000	679.000	545.000	

Programma 8 – Bestuur en organisatie

In programma 8 vindt de bedrijfsvoering van het SWV zijn plaats. De budgetten in dit programma zijn normaliter redelijk stabiel. Sinds mei 2018 is het SWV geconfronteerd met een aantal aangescherpte verplichtingen in het kader van de AVG. Een van de gevolgen is dat een Functionaris Gegevensbescherming is aangesteld, deze wordt ingehuurd via OHM. Ten slotte is een post opgenomen voor lasten rond de vernieuwing van de governance.

Het budget is als volgt opgebouwd:

Programma 8 - Bestuur en organisatie	2020	2021	2022	2023	Opmerkingen
Eigen personeel	114.000	114.000	114.000	114.000	
Inhuur controller	25.000	25.000	25.000	25.000	
Overige personeelslasten	2.500	2.500	2.500	2.500	
Administratie en beheer	46.000	46.000	46.000	46.000	
Maatregelen AVG (w.o. FG)	10.000	10.000	10.000	10.000	
Communicatie (website, advies)	25.000	25.000	25.000	25.000	
Bestuurskosten	1.000	1.000	1.000	1.000	
Geschillencommissie	5.000	5.000	5.000	5.000	
Overige lasten	20.000	20.000	20.000	20.000	<i>m.n. governance</i>
Totaal programma 8	248.500	248.500	248.500	248.500	

6. Resultaat

Het voorgaande leidt tot het volgende totaaloverzicht:

Meerjarenbegroting	2018 (JR)	2019 (B)	2019 (P)	2020	2021	2022	2023
Baten							
rijksbijdragen	15.370.404	15.810.589	15.931.123	16.688.310	16.955.034	16.845.367	16.760.743
overige baten	0	0	0	0	0	0	0
geoordeelde baten programma's	1.261.966	1.234.000	1.234.000	1.467.000	1.467.000	1.467.000	1.405.000
Totale baten	16.632.370	17.044.589	17.165.123	18.155.310	18.422.034	18.312.367	18.165.743
Lasten							
Programma 1 - Passend onderwijs op de scholen							
Programma 1a - Specifieke basisondersteuning	3.214.944	3.322.695	3.308.245	3.435.575	3.420.725	3.413.125	3.405.525
Programma 1b - Specifieke basisondersteuning vmbo	4.529.854	4.526.996	4.753.458	4.590.304	4.539.227	4.515.239	4.491.251
Programma 1c - Basisondersteuning Praktijkonderwijs	1.243.529	1.230.012	1.201.988	1.197.347	1.192.706	1.188.065	1.183.424
Programma 2 - Extra ondersteuning met hulp van het swv	410.858	526.900	496.900	501.700	501.700	501.700	501.700
Programma 3 - Passend onderwijs tijdelijk bovenscholen (De Delta)	2.612.611	2.698.500	2.768.500	2.921.000	2.676.460	2.676.460	2.676.460
Programma 4 - Passend onderwijs op vso	4.618.617	4.788.221	4.836.409	5.303.047	5.455.317	5.455.317	5.455.317
Programma 5 - Samenwerken bij zorgplicht en overgangen	139.404	190.000	160.000	168.000	168.000	160.000	160.000
Programma 6 - Kwaliteitszorg	29.801	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
Programma 7 - Ontwikkelingen	152.889	785.000	485.000	834.000	884.000	679.000	545.000
Programma 8 - Bestuur en organisatie	175.698	188.600	188.600	248.500	248.500	248.500	248.500
Totale lasten	17.128.205	18.293.924	18.236.100	19.236.473	19.123.635	18.874.406	18.704.177
Resultaat	-495.835	-1.249.336	-1.070.977	-1.081.163	-701.602	-562.039	-538.435

De eerste jaren is er sprake van grote negatieve resultaten. Enerzijds wordt dit veroorzaakt doordat in programma 7 tijdelijk twee projecten zijn gestart die ten laste worden gebracht van het “oude” vermogen van het SWV. Een deel van deze middelen zal leiden tot structurele uitgaven. Daarnaast wordt onverminderd budget vrijgemaakt voor de realisatie van passend onderwijs op de scholen.

Het gros van de middelen wordt direct ingezet op de scholen, op de programma’s 1 tot en met 4 en programma 7. In totaal is dit ruim 95% van het totale budget.

Vanaf 2023 is een stabiel negatief resultaat begroot van - € 500.000. Door de gebruikelijke indexeringen van de bekostigingsstarieven door het ministerie betekent dit naar verwachting uitkomsten rond de nullijn.

7. Risicoparagraaf

In het najaar van 2016 is een uitgebreide risicoanalyse gehouden. Hierin is niet alleen gekeken naar financiële risico’s: ook de beleidsmatige, organisatorische en governance risico’s zijn in beeld gebracht. Inmiddels is de situatie aan het veranderen. Daarom wordt in 2020, na de invoering van de nieuwe governance en het nieuwe ondersteuningsplan, een nieuwe integrale risicoanalyse gehouden.

De belangrijkste risico’s op basis van de analyse 2016 zijn:

Programma	Omschrijving risico
Baten	Een nieuwe grondslag van de berekening van de baten licht ondersteuning (LWOO, ProO) kan leiden tot hogere/lagere baten.
Programma 1	De scholen zijn niet in staat om alle ondersteuningsmiddelen (ontwikkelbudgetten) goed in te zetten, bijvoorbeeld omdat de capaciteit ontbreekt
Programma 1	Leerlingen van De Delta keren terug naar de VO-scholen. De scholen zijn niet in staat hen adequaat op te vangen. Hierdoor blijven leerlingen langer op De Delta dan strikt noodzakelijk of vallen tussen wal en schip.
Programma 3	Het aantal leerlingen van De Delta neemt af. Deze daling van het aantal leerlingen wordt alleen nog maar groter als de ontwikkelagenda’s een succes worden en leerlingen sneller en beter terecht kunnen binnen het reguliere onderwijs.
Baten, programma 3	Door een dalend aantal leerlingen van De Delta nemen de baten uit overdrachten van de VO-scholen af. Hierdoor nemen de netto lasten voor het SWV toe.
Algemeen	Aangesloten schoolbesturen moeten bezuinigen en voeren deze bezuinigingen door in de formatie die werkzaam is voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
Programma 4 C	Het aantal leerlingen VSO op teldatum is hoger dan verwacht (bv door residentiële leerlingen). Hierdoor kan druk ontstaan op andere activiteiten.
Programma 4 C	Door veranderd beleid meer leerlingen in categorie 2 en 3 i.p.v. 1 (meer dan verwacht).
Programma 6	Nadruk ligt nog erg op kwantitatieve data. De analyse daarvan, de kwalitatieve data, ontbreekt nog. Bijvoorbeeld: men weet hoeveel leerlingen er thuis zitten, maar niet waarom deze leerlingen thuis zitten.
Programma 8	Het SWV begroot te voorzichtig. Hierdoor resteren na afloop van het boekjaar onbestede middelen (meer dan begroot).
Algemeen	De directeur neemt een centrale positie in binnen het SWV: zij is een belangrijke schakel in het merendeel van de de pro-cessen. Onverhoopte uitval is een risico voor de continuïteit van het SWV (inhoudelijk).
Algemeen	Uit ervaringen in het PO is gebleken dat de Inspectie het oordeel ‘zwak’ kan geven, wanneer leerlingen met een TLV op het reguliere onderwijs worden bediend, ook al is dit met een reden.
Programma 8	Bestuursbesluiten worden onvoldoende met scholen gecommuniceerd.

Op deze risico’s wordt ook in 2019 gemonitord. Wanneer te kwantificeren gewogen restrisico’s bij elkaar worden opgeteld ontstaat een beeld van het bedrag dat het SWV nodig heeft als buffer om de mogelijke risico’s het hoofd te kunnen bieden. Ten opzichte van 2018 is één risico verdwenen. Inmiddels is een nieuwe directeur geworven, de procedure ligt nu vast.

Risico categorie	Restrisico
Baten: veranderend overheidsbeleid	48.000
Baten nieuwe grondslag bekostiging lichte ondersteuning	256.500
Baten: dalend aantal leerlingen De Delta	168.000
Algemeen: ontwikkelen procedure werven nieuwe directeur	0
Algemeen: juridische kosten	15.000
Algemeen: schoolbesturen bezuinigen op formatie ten behoeve van ondersteuning	75.000
Programma 1 - Passend Onderwijs: Deltaleerlingen te vroeg terug naar regulier VO	70.000
Programma 1 - Passend Onderwijs: AED failliet	30.000
Programma 3 - De Delta: onverhoopt uitvallen directeur	39.000
Programma 4 B - VSO: aantal leerlingen teldatum hoger dan verwacht	21.375
Programma 4 C - VSO: aantal leerlingen teldatum hoger dan verwacht	98.000
Programma 4 C - VSO: aantal leerlingen peildatum hoger dan verwacht	24.500
Programma 4 C - VSO: meer leerlingen in categorie 2 of 3	58.000
Programma 8 - Bestuur- en organisatie: kwetsbaarheid bureau	30.000
Programma 8 - Bestuur- en organisatie: wergeversrisico	30.000
Programma 8 - Bestuur- en organisatie: faillissement strategische leverancier	15.000
Totaal	978.375

Het benodigde weerstandsvermogen is (afgerond) € 1,0 miljoen. Het eigen vermogen van het SWV had ultimo 2018 een omvang van € 3.907.131. Daarmee is de vermogenspositie meer dan toereikend.

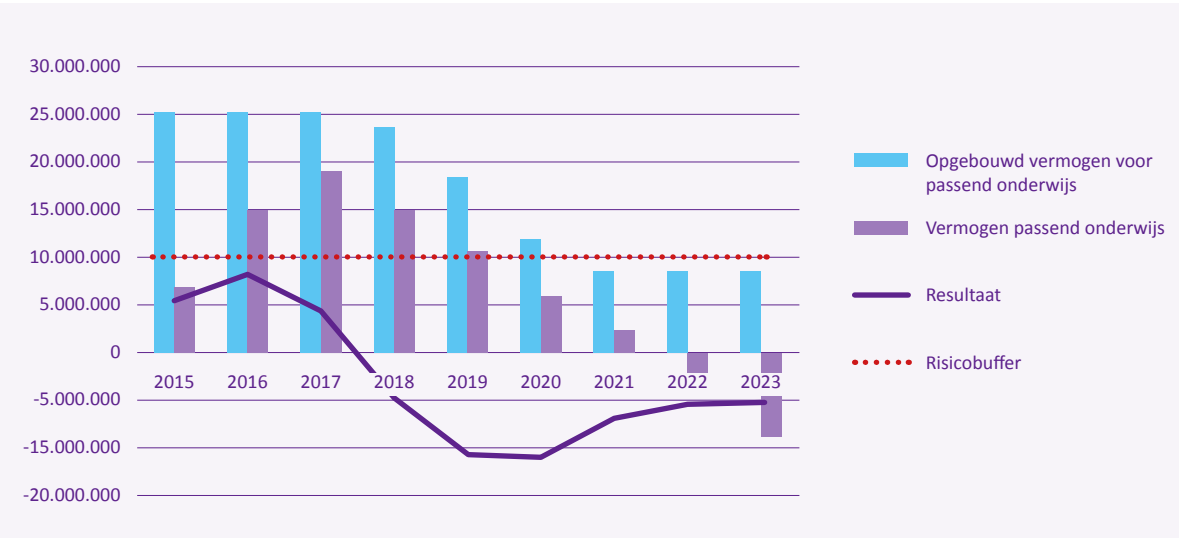
Financiële positie

De financiële positie van het SWV is goed. Het eigen vermogen per 1 januari 2019 bedraagt ruim € 3,9 miljoen. De komende jaren gaat dit fors verminderen. Vooral in 2018, 2019 en 2020 zijn of worden vanuit het vermogen middelen ingezet.

Verwachte ontwikkeling vermogenspositie		
	begroot resultaat	vermogen eindejaar
2015 (jaarrekening)	549.767	3.165.126
2016 (jaarrekening)	817.735	3.982.861
2017 (jaarrekening)	420.105	4.402.966
2018 (jaarrekening)	-495.835	3.907.131
2019 (prognose)	-1.070.977	2.836.154
2020 (begroting)	-1.081.163	1.754.991
2021 (begroting)	-701.602	1.053.389
2022 (begroting)	-562.039	491.350
2023 (begroting)	-538.435	-47.085

Niet het hele vermogen is opgebouwd in de periode van passend onderwijs. Vanuit de situatie van voor 1 augustus 2014 is gestart met een algemene reserve van € 2,5 miljoen. Zoals reeds eerder gemeld worden vanuit deze “oude” reserve de projecten Ontwikkelagenda vso en Terugdringen risicoleerlingen bekostigd. De versnelde verhoging van het lwoo-budget als gevolg van de keuze voor opting out wordt gedekt vanuit het vermogen dat na de invoering van passend onderwijs is opgebouwd. Uiteindelijk zullen beide bestanddelen tezamen krap voldoende zijn voor de benodigde risicobuffer.

Ontwikkeling resultaat en vermogen

Wanneer voor de komende jaren wordt uitgegaan van een gemiddelde indexering van de bekostigingstarieven met 1 à 2%, zullen na 2023 weer positieve resultaten worden gerealiseerd en daalt het vermogen tot net onder het benodigde niveau. Daarna treedt weer herstel op.

Aantekeningen:

[illegible]

Aantekeningen:

[illegible]

Adelbert College
vmbo-t - havo - atheneum - gymnasium

Burggravenlaan

DE DELTA

> Samenwerkingsverband VO 2801

Praktijkcollege

HET METRUM
LEREN DOOR DOEN

HET WATERLAND

Het Rijnlands Lyceum
OEGSTGEEST

Mariënpoolstraat

RIJNLANDS LYCEUM WASSENAAR
VRIJ, NIET STUURLOOS

STEDELIJK GYMNASIUM
LEIDEN

Visser 't Hooft Lyceum

VLC

BEROEPSCOLLEGE
LEYSTEDÉ

wellant
vmbo

Samenwerkingsverband

Voortgezet Onderwijs regio Leiden

